

Delovnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

S SEJE OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS IN OO SZDL V CELJU

OB SREČANJU ŠTAJERSKIH BORCEV IN AKTIVISTOV

Odločneje v akcijo proti zaostalosti

S PRIPRAVAMI ZA VOLITVE V ZADRUŽNE SVETE BO TREBA POHITETI — LEVJI DELEZ PRI TEM MORAJA NOSITI POLITIČNE ORGANIZACIJE. — AKCIJO JE TREBA IZ OBČINSKIH FORUMOV PRENESTI NA TEREN. — ODLOČNO NASTOPITI PROTI NEGATIVNIM POJAVOM. — OBČINE BI MORALE BOLJ KONKRETNO POSEČI V KMETIJSKO PROBLEMATIKO. — PLANE V KMETIJSTVU JE TREBA SPREMLJATI, DELO NA VASI PA VSKLADITI Z NACRTI, ČE HOČEMO DOSEČI USPEH. — SPROŽITI MOČNO GIBANJE ZA SODOBNO OBDELAVO ZEMLJE IN NOVE ODNOSNE NA VASI.

Pred dnevi je bil v Celju skupni plenum okrajnega odbora SZDL in okrajnega komiteja ZKS, na katerem so razpravljali pretežno o nalogah na naši vasi v času priprav za volitve v zadrudne svete, ki bodo v celjskem okraju 16. novembra. Plenuma, ki ga je vodil predsednik OO SZDL v Celju tov. Franc Simonič, sta se tudi udeležila podpredsednica glavnega odbora SZDL Slovenije tov. Vida Tomšičeva in org. sekretar tov. Franc Kimovec-Ziga.

O dosedanjem poteku priprav na volitve v zadrudne svete ter o nalogah v predvolilnem razdobju, kakor tudi o stanju v kmetijskih zadrugah in na vasi je obširno govoril predsednik Okrajne zadrudne zveze tov. Franc Lubej. V razpravi je sodelovala tudi tov. Vida Tomšičeva, ki je nakazala nekaj koristnih napotkov za boljše delo na naši vasi.

Na plenumu je sekretar OO SZDL tov. Stane Sotler seznanil navzoče tudi o proučevanju metod dela organizacij SZDL, tov. Franc Simonič pa je govoril o stanju na naši vasi ter o pripravah za združitve nekaterih občin v celjskem okraju. Razen tega so razpravljali še o akciji načrtnega pridelovanja italijanske pšenice, ki ponekod ne poteka preveč zadovoljivo.

Iz poročila tov. Lubeja in iz razprave povzamemo, da so o pripravah za volitve v zadrudne svete razpravljali v vseh občinah. Imenovali so tudi občinske politične in tehnične komisije, ki bodo usmerjale priprave za volitve, ter razpravljali o programu dela. Vendar se je ta razprava končala skoraj v vseh občinah na občinskem nivoju, namesto da bi prodrla na teren, v vaše odbore SZDL in kmetijske zadruge. Največ so napravili v občini Žalec, kjer so že na vaških sestankih SZDL razpravljali o volitvah v zadrudne svete in o problemih na vasi. Deloma te priprave dobro potekajo tudi v celjskih občinah, medtem ko bodo v drugih občinah morali pohiteti, da nadoknadijo zamujeno, saj čas do volitev je razmeroma še kratek. V tem času pa bo treba opraviti vrsto nalog.

Volitvam v zadrudne svete ne gre pripisovati le formalni značaj, kajti njihov pomen je s stališča nadaljnjega poglobljanja socialistične demokracije zelo važen, saj bodo zadrudniki prvi volili organe upravljanja v svojih zadrugah. To pa je pomemben korak naprej v družbenih odnosih na naši vasi. Tudi zadrudniki bodo potem sami upravljali s svojo zadrugo tako kot delavci v tovarnah. To pa bo velika kvaliteta sprememba, ki se bo prav gotovo ugodno odražala tudi pri uspehih zadrug. To trditve lahko potrdimo z velikimi uspehi v naših tovarnah, odkar so delavci vzeli upravljanje v svoje roke.

V celjskem okraju predvidevajo, da bo v zadrudne svete vključenih okrog 3100 članov, v upravne odbore pa 490

Kam letos s sadjem?

V celjskem okraju je letos sadje izredno dobro obrodilo. V Savinjski dolini, kjer so lani kmetje kupovali sadje, je letos jabolk toliko, da ne vedo kam z njimi. Kmetijske zadruge ga ne odkupujejo — to velja zlasti za industrijsko sadje, ker nimajo zato urejenih skladišč — kmetje pa marsikje ne morejo vsega predelati v jabolčnik, ker nimajo dovolj posode. Prejšnja leta je industrijsko sadje odkupovalo podjetje Celeia-Sad in so tržni viški v glavnem šli v denar.

Postavlja se vprašanje, kam s sadjem? Pri tem lahko trdimo, da je naše občine, odkupna podjetja ter kmetijske zadruge presenetila letošnja dobra sadna letina. Stvar je v tem, da se je dosti o tem govorilo, merodajni pa se niso znašli, da bi sadje le na nek način spravili v promet.

So predeli, kjer sadja ni. V te kraje bi se dalo z dobro organizacijo na podlagi predhodnih dogovorjanj prodati dosti jabolk. To so industrijski centri in kraji ob našem morju. Razen tega bi s sadjem lahko nadoknadili drugo hrano tudi pri nas, namesto da nam sadje

članov. Zato bo odgovornost političnih organizacij pri izbiri kandidatov še večja, saj bodo morale težiti, da bodo v te zadrudne organe prišli zares napredni, delovni in ugledni ljudje, ki so doslej največ pripomogli za razvoj zadrug. Še posebej bodo politične organizacije in KZ morale na sestankih pojasniti kmetovalcem perspektivo razvoja njihove zadruge ter s tem v zvezi temeljne naloge zadrug, akcijski program itd. Poleg tega se bodo morali kmetovalci na množičnih sestankih in izrednih občinskih zborih zadrug, ki bodo konec septembra in v začetku oktobra, podrobno pogovoriti o nalogah in funkcijah novih zadrudnih organov. Razen tega bo treba ob tej priložnosti odločno nastopiti proti raznim negativnim pojavom na naši vasi ter osmešiti vse škodljive govorce in sovražne parole, ki jih trosijo na račun novih zadrudnih organov nekateri kmetje, ker čutijo, da ne bo več možno v novih oblikah uveljavljati stihije v škodo skupnih zadrudnih interesov ter v korist posameznih izkoriščevalcev zadrug.

Tov. Lubej je ob tej priložnosti poudaril, da bo treba jasno povedati, da kmet nikdar ni imel take možnosti sodelovanja in odločanja o svoji boljši bodočnosti (Nadaljevanje na 5. strani)

propada. Po zadrugah je dovolj stiskalnice; zakaj ne bi jabolk predelali v sadni sok in ga potem namesto čaja delili delavcem v menzah? Prav gotovo bi po cenem in osvežujočem soku delavci radi segli.

Letošnje gzkusnje kažejo, da se pri odkupu sadja merodajni niso znašli dovolj. Čutiti je pomanjkanje organizacije in gibčnosti v trgovski mreži. Veliko je bilo besed konkretno kot doslej. Tako bi bilo manj negotovanja med potrošniki, ki kljub dobri letini nimajo dovolj sadja, pa tudi med sadjarji, ki bi se rešili propadajočih količin sadja, čeprav po nekaj nižji ceni.

Dlje ko se NOB odmika toliko večji je njen pravi pomen

300 BORCEV IN AKTIVISTOV PONOVO ZBRANIH POD ZASTAVO SNOUB «SLAVKA ŠLANDRA»

Slovesnosti v Mozirju se je udeležilo okoli 300 živčnih borcev in aktivistov SNOUB Slavka Šlandra in vseh predhodnih enot te prve štajerske udarne brigade

Na to veliko srečanje je prispel tudi predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Marinko, ki je po sprejemu raporta s komandantom «Šlandrove» Risom pregledal in pozdravil vrste vzravnanih borcev

Tovariško srečanje štajerskih borcev in aktivistov, ki so v letih od začetka vstaje pa do ustanovitve prve štajerske brigade tej prvi udarni enoti pripravljali teren ter vseh preživelih borcev proslavljene SNOUB Slavka Šlandra, istočasno pa praznovanje občinskega praznika mozirske občine, je dvignilo na noge polovico štajerske, Od Maribora do Kamnika, od Koroške pa do Zavsavja je bilo operativno področje prve štajerske brigade in iz vseh teh krajev

so prihiteli borci in aktivisti, z njimi pa številni delovni ljudje v kraj, kjer je SNOUB «Slavka Šlandra» izvajala eno izmed svojih največjih zmag. Od proslave na Ostrožnem pred leti je bilo to srečanje eno največjih partizanskih povojnih manifestacij na Štajerskem.

Kdor ni pobliže zasledoval priprav na velik praznik, ki je v nedeljo bil v Mozirju, si obsega in veličine te partizanske manifestacije (Nadaljevanje na 4. strani)

Skrb za kmetijstvo ena najvažnejših nalog občine

V PRIPRAVAH NA VOLITVE ZADRUŽNIH SVETOV SE MORA VSAK KMETOVALEC SEZNANITI Z ZADRUŽNIMI NACRTI

Petletni plan gospodarskega razvoja okraja in občin predvideva zlasti v kmetijstvu izredno velike investicijske naložbe in skladno temu tudi veliko povečanje kmetijske proizvodnje na osnovi vse večjega udeleževanja kmetijskih zadrug v proizvodnji.

Perspektivni načrt predvideva v okraju dvig živinoreje za 63 %, v poljedelstvu pa povečano proizvodnjo za 70,6 odstotka. Plan predvideva, da se bodo do 1961. leta dvignili tudi hektarski donosi, in sicer pri pšenici naj bi znašal povprečno 28, pri ječmenu 24, pri koruzi 30, pri hmelju 13,5, pri lanu 30, pri krompirju 161,5, pri deteljah 60 in pri travniškem senu 45 q na hektar.

To je le nekaj osnovnih postavk iz okrajnega perspektivnega plana v kmetijstvu. Te postavke so bile podlaga za izdelavo zadrudnih petletnih perspektivnih planov, kjer je treba upoštevati tudi obseg in vrsto kooperacijskih odnosov v posameznih letih. V teh dneh zaključujejo po zadrugah z delom na sestavi petletnih perspektivnih planov. Naloga organizacij SZDL po vseh bo, da se bodo ljudje s plani seznanili in dali nanje svoje pripombe. Na izrednih občinskih zborih kmetijskih zadrug, ki bodo pred volitvami v zadrudne svete, pa naj bi obravnavali in sklepali dokončno o perspektivnem planu zadrug, hkrati pa naj bi obravnavali in sprejeli tudi nova zadrudna pravila.

Pri sestavljanju perspektivnih planov zadrug je bilo opaziti, da občine temu delu niso posvetile dovolj pozor-

nosti in so to delo zaupale le zadrugam, češ da so le-te poklicane, da se bavijo s kmetijskimi problemi. To pa je v celoti zgrešeno stališče. Mnogi občinski odbori niso storili svoje dolžnosti pri planiranju kmetijske proizvodnje v posameznih zadrugah. Karakterističen primer za to je občina Smarje. Vse zadruge v tej občini so sestavile petletne perspektivne plane. Ko so jih pa na občini sumirali, so ugotovili, da jim manjka preko 4000 ha zemlje. To se je zgodilo zato, ker občina ni nudila zadrugam točnih podatkov o zemljiških površinah. Tako so bili plani nerealni, vse delo zadrug pa skoraj zastoj.

Nasploh je opaziti, da nekatere občine smatrajo zadruge kot gospodarske organizacije, ki naj probleme kmetijstva obravnavajo same. To je bilo čuti tudi v materialnem pogledu ob priložnosti izločevanja trgovin iz zadrudne dejavnosti, ko so občine zadrugam ponekod odvzele osnovne možnosti za njihovo poslovanje. Tak primer je bil v Kmetijski zadrugi Rogoška Slatina.

Ker ima kmetijstvo prioritetno značaj, je nujno, da ga tudi občine tako obravnavajo. Kmetijstvo ne smemo prepustiti le zadrugam, ki največkrat nimajo niti dovolj sposobnega kadra, temveč se mora s kmetijskimi problemi ukvarjati občina, predvsem pa svet za kmetijstvo in zbor proizvajalcev. V času volilnih priprav za zadrudne svete pa bi naj petletni perspektivni plan občine in zadrug obravnavali na množičnih sestankih SZDL, nato pa še na iz-

rednih občinskih zborih kmetijskih zadrug. Komunam ne sme biti vseeno, kako se razvija naše kmetijstvo, saj je to ena najvažnejših panog gospodarstva, od katere je v prvi vrsti odvisen življenjski standard delovnih ljudi.

-ma-

Prebold dobi bombažno predilnico

Tekstilna tovarna Prebold je vedno v dokajšnjih težavah zaradi dobave preje. Za dobavo te osnovne surovine je bila preboldska tovarna vsa leta odvisna od konkurenčnih kombinatov, zato ni čudno, da je bilo vsako leto na deset in deset tisoče statvenih obratovalnih ur izpada zaradi pomanjkanja preje.

Po večletnih naporih in intervencijah, po predložitvi rekonstrukcijskega elaborata in po skoraj dokončni zavrnitvi predloga o postavitvi bombažne predilnice v Preboldu, je te dni prispela vest, da sta uprava in delavski svet tovarne uspeša v svojih naporih. Nova predilnica naj bi predvidoma dala prvo novo proizvodnjo meseca septembra prihodnjega leta. Do zadnje faze izgradnje, ko bo stekla s polno kapaciteto, t. j. do 1961. leta, pa naj bi poleg potrebe lastne tkalnice krila tudi vse potrebe po bombažni preji v vseh tekstilnih tovarnah v celjskem bazenu.

V nedeljo nasvidenje v Žalcu

Kdor je te dni obiskal Žalec, je lahko videl, da se trg pripravlja na velik praznik. Marsikomu se bo nemara v nedeljo čudno zdelo, ko bo vse gotovo, te dni pa je še vse v največjem delovnem članu. Trg nudi sliko nekakega nereda. Asfaltiranje cest in ulic, urejevanje pločnikov, cestne razsvetljave, zadnja dela pri gradnji »Hmeljarskega doma«, čiščenje hiš, urejevanje plotov itd. Vse to vzbuja hojazen, češ do sobote ne bo vse gotovo. Pa vendar bo. Po trgu že stojijo velike reklamne deske, s katerih lepki vabijo množice na udeležbo.

Žalec bo v svečani preobledi v nedeljo sprejel na tisoče gostov. Začani vabijo medse vse zavedne Slovence in jim kličejo: V nedeljo nasvidenje v Žalcu!

ogled po svetu

Aquila non capit muscas, orel ne lovi muh, angleški lev pa bi moral pustiti pri miru tistih 170.000 Islandcev, tako bi rekli. Zal pa ne gre samo za prestižni spopad med britanskim veslesio in Islandijo, ki je leta 1944 postala samostojna država. Tudi za 10 milijonov funtov verjetno ne gre, ki bi jih morala Anglija utrpeti, če bi priznala islandski ukrep o razširjenju teritorialnih voda. Gre pa za to, kdo bo v tem delu sveta imel prvo besedo. Komunistični islandski minister za ribolov je v SZ dobil 12 milijonov DM za nabavo ribiških ladij v Nemčiji, islandski promet s SZ in Vzhodno Nemčijo vsak dan narašča. Mednarodno pravo ni statična norma, razvija se in spreminja, 23 držav, med njimi VB in ZDA se še drže 3 milj, Švedska, Norveška in Finska so za 4, 13 držav je za 6, osem, med njimi tudi SZ, Kanada, Islandija in od večerj LR Kitajska so za 12 milj, Čile, Peru, Ekvador in San Salvador pa terjajo celo več kot 12 milj za teritorialne vode. Spomladi so ZDA na pomorski konferenci v Zenevi predlagale, naj bi se vse države zedinile na 12 milj, vsaj pri ribolovu, vendar je za predlog glasovalo samo 45 držav od 81 navzočih.

Ne gre torej za ribe, gre za velike stvari, posebno, ker se zdaj zapletajo sfiri okoli kitajske obale. Tisti otoki so, kdo bi tajil, povsem odvisni od celine in nedvomno leže v teritorialnih vodah. Ne glede na to je Eisenhower že dal na kocko ugled države, ki jo zastopa, in svoj osebni ugled, češ da Kve-moj spada v obrambo Formoze in za Formozo se ZDA ne bodo obotavljale prijeti za orožje. Da bi besede imele svoj poudarek, se ameriško ladjeve zbirajo okoli Filipinov, kamor so prišle tudi velike jate lovskih Super-Sabre F-100.

Tako pri miniaturnem sporu okoli islandskih ribičev kakor na orjaški daljnovidni fronti gre za isto vprašanje: Ali bo odločala pamet ali nespamet, absurd?

Svet z zanimanjem prisluškuje atomski konferenci »Atomi za mir«, na kateri najvidnejši atomski znanstveniki razkladajo, kaj vse si lahko človeštvo obeta od mirolojubnega atoma. Za energijo ne bo več skrbeli, tudi države, ki jo najbolj pogrešajo, jo bodo imele dovolj, če se atom »ukroti«. Zastopnika obeh ostrogov, ki zdaj na daljnovidni fronti drug na drugega renčita in se izzivata, Hruščev in Eisenhower sta izjavila, da se njuni državi veselita atomskega sporazuma glede nadzorstva nad proizvajanjem atomskega orožja. Oba sta to izjavila pred vso svetovno javnostjo, ki dobro ve, da je atomski mir odvisen predvsem od tega, ali se bo ozračje med tema dvema atomskima silama zares zvedrilo.

Ali se bo ali se ne bo, to je tu vprašanje. Ali bo premagala pamet ali pa strast, skrb za prestiž? Svet se lahko uredi. Rusi pravijo v Zenevi, da je ura na ves svet dovolj, saj ga bodo lahko pridobivali iz morja. Čas bi torej bil, da bi se izpolnilo, kar je nekoč želel Cicero: Arma cedant togae — da bi se ljudje pobotali brez orožja.

Dva angleška lista sta pisala, da bi Anglija brez navdušenja gledala na vojno za Čankajškovo čast. Naser se je odločno postavil na stran LR Kitajske. Generalni sekretar OZN ureja s svojo avtoriteto položaj na Srednjem vzhodu v smislu deklaracije arabskih dežel, v smislu pameti, samoodločbe narodov, v smislu napredka in svobode. Ureja, kar seveda še ne pomeni, da bo tako tudi urejeno. Vendar kaže vse to, da so na delu tudi sile miru, ne samo človeku sovražne sile.

K temu še nekaj novic: V Indiji težave s prehrano pretresajo notranji mir. V državi Utar Pradeš, ki ima 60 milijonov ljudi, postaja pomanjkanje hrane prava nacionalna kriza. Zita je občutno manj kot pred 4 leti, prebivalcev pa je 20 milijonov več. Cene rastejo, osnovne hrane manjka, in to v zelo nezaviti

V reformirani šoli - veselo na delo

Pred nekaj dnevi so se spet odprle učilnice in stopili smo v novo šolsko leto. Zgleda, da so se pri letošnji reorganizaciji šolstva učiteljski kolektivi kar lepo živeli in že kar v začetku začeli složno delati med sabo. V Celju so bile sicer v začetku težave zaradi premeščanja kadra, vendar so tudi to složno in zadovoljivo uredili.

So pa še druge težave, s katerimi se borijo naše šole in katere ne bo mogoče kar čez noč odstraniti. Solam primanjkuje kadra, učilnice so prenatrpane — ponekod grozi celo tretja izmena — in mnogo učnih knjig ni mogoče dobiti, ker so šele v tisku.

Na vseh treh osnovnih šolah v Celju občutno primanjkuje učiteljev, odnosno profesorjev za tuje jezike, slavistov, biologov in matematikov. Ker ni dovolj predmetnih učiteljev, si je Svet za svetovno pri ObLO Celje pomagal na ta način, da je nekatere starejše učitelje iz nižjih razredov pridobil za pouk v višjih razredih. Tako zgleda, da v Celju

upokojenim učiteljem, ki so se dela zmožni, še dolgo ne bomo pustili počivati.

V skoro vseh celjskih šolah so učilnice prenatrpane, saj ponekod sedi v enem razredu tudi po 50 učencev in več. Res je skrajni čas, da se pospeši gradnja hudinjske šole, sicer bomo že naslednje leto v celjskih osnovnih šolah morali uvesti tretjo izmeno.

V ostalih 30 reorganiziranih osemletnih šolah v okraju stanje tudi ni boljše. Skoro povsod manjka predmetnih učiteljev za fiziko, matematiko, angleščino, manjka slavistov, manjka učiteljev za telesno vzgojo in učiteljev petja. Na nekaterih šolah so pouk telesne vzgoje sploh ne more vršiti in je okraj resno zaskrbljen, kako bo zamašil to vrzel, ker ni kadra.

Tudi za Svätino je vprašanje učiteljskega kadra rešeno. Treba pa bo tu nujno pospešiti gradnjo nove šole (načrti so baje že gotovi), saj je onemogočen uspešen pouk v dveh zasebnih hišah.

Rogatčani pa so gotovo z velikim veseljem pozdravili letošnjo novost — otvoritev treh oddelkov s hrvatskim učnim jezikom. Tako bo zdaj otrokom mnogih zaposlenih delavcev na tej strani omogočen vstop v šolo višje stopnje.

Na Okrajnem svetu za šolstvo so nam tudi »potožili«, da je z malo izjemami skoro na vseh šolah v okraju zelo šibka oprema delavnic za tehnično vzgojo. Toliko govorimo o nujnosti politehnične vzgoje (predvsem še v reorganiziranih šolah), vendar delo ne more zaživeti toliko časa, dokler za to ne bodo dani

NEKAJ KMETIJSKIH ZADRUG NIMA POGOJEV ZA OBSTOJ

Na zadnjem plenumu OO SZDL in Okrajnega komiteja ZKS v Celju so govorili tudi o problemih kmetijskih zadrug in o kadrih. Med drugim so ugotovili, da nima pogojev za obstoj Kmetijska zadruga Letuš, kjer se upravni odbor ni sestel več kot pol leta, vsi uslužbenci pa so dali odpoved. Razen tega je ta zadruga dokaj majhna in nima potrebnih osnovnih sredstev, zato nima nobene perspektive za nadaljnji razvoj. Tudi Kmetijska zadruga Sešče ima včlanjenih komaj nekaj več kot 20 kmetovalcev, razen tega v zadrugi nepravilno gospodarijo z osnovnimi sredstvi. Kmetijska zadruga Rečica pri Laškem posluje sicer v redu, vendar tudi nima pogojev za nadaljnji obstoj zaradi malega števila članov in nezadostne tehnične opremljenosti. Podobno stanje je tudi v KZ Planina pri Sevnici in KZ Dobje. V teh kmetijskih zadrugah so tudi kmetijski plani slabo sestavljeni.

Mnoge kmetijske zadruge nimajo tudi dovolj strokovnega kadra in mnogokje manjka sposobnih upravnikov. Najbolj kritično stanje je v zadrugah Bralovče, Bočna in Smarje pri Jelšah.

Občinski ljudski odbori posvečajo premalo skrb kadrom po zadrugah. To je razvidno tudi iz tega, da nobena občina tudi letos ni štipendirala kadrov v visokih, srednjih in nižjih kmetijskih šolah.

-ma-

državi: Indija proizvaja letno komaj 30 kilovatov električne energije na osebo, medtem ko je ima Anglija v istem času 1500 na osebo.

V Londonu so pogromi proti črnem povzročili proteste prekomorskih dežel. Vladi to ni vseeno, kajti spričo naraščajoče brezposelnosti in gospodarske recesije Angliji ne bi prav nič koristilo, če si nakoplje še rasi problem. Rasni diskriminaciji je odklenkalo, naj bo to komu prav ali ne. Za razmere v Angliji pa je to značilno, kajti to pomeni, da tu še ne kalé med mladimi ljudmi fašistični nestvori.

V Franciji se pripravljajo na referendum, ki naj vzpostavi 28. septembra letos peto francosko republiko. De Gaulle naj bi dosegel leta 1958 tisto, kar mu je leta 1946 spodletelo. Proti sebi ima neenotno levico, medtem ko se desnica razmeroma dobro organizira. Mendes-France, Pineau, komunistična partija, nekaj socialistov in še nekaj meščanskih skupin so zoper ustavo, ki bi omogočila De Gaulleovo diktaturo. 28. septembra bo napet dan, ne samo za Francijo. Prvič v zgodovini bodo glasovale tudi čezmorske dežele francoske unije, razen Alžira, ki je »sestavni del metropole«. »Furia francese« bi spet lahko rekli Italijani kakor v dobi Machiavellija.

T. O.

Z novim šolskim letom v reformirani šolstvo; velike skrbi velikih ter male malih ljudi...

Kot v celjskih šolah, so tudi po ostalih osemletnih šolah celjskega okraja šolski razredi prenatrpani. Kritično stanje je predvsem v Zrečah, kjer bodo primorani uvesti tretjo izmeno, če v dolednem času ne bodo rešili vprašanja pretesnih šolskih prostorov.

V Podsedri je kazalo, da bo šola ostala brez učiteljev, ker so učne moči nameravale zapustiti kraj, vendar je končno učiteljstvo le spoznalo nujno potrebo in so jim domačini gotovo hvaležni, da bodo še vztrajali na svojih me-

osnovni pogoji. Za tehnično vzgojo bi moralo biti več sredstev na razpolago, da bi se lahko pouk koristno in nemočno razvijal. Vse čaka samo na proračunska sredstva — teh sredstev pa zaenkrat ni. Je pa vsekakor ta predmet za mladi naraščaj toliko važnosti, da bi potreboval razumevanja in podpore celotne družbe. Nujno bi morali priskočiti na pomoč kmetijske zadruge, podjetja, razne organizacije in društva. Jasno pa je, da bodo šole morale znati organizirati takšno pomoč.

Ob srečanju štajerskih borcev in aktivistov

(Nadaljevanje s 1. strani)

ske manifestacije ni mogel predstaviti prej ko je prišel tja. Ne samo Mozirje, vsa mozirska občina je bila ta dan v slavlolikih, v zastavah in cvetju. Neda-leč od Mozirja je bil onstran Savinje pod vznožjem partizanskih Dobrovelj pripravljen slavnostni prostor, kjer se je od zgodnjih jutranjih ur pa do začetka svečanega dela proslave zbralo ogromno ljudi iz bližnje in daljnje okolice, pa tudi iz drugih okrajev. Borci enot, ki so se pozneje vključili v Slandrovo brigado, Slandrovci in aktivisti zahodnega dela Štajerske so večinoma prišli v Mozirje že dan prej, saj so na kraju ustanovitve brigade na Sipku odkrili spominsko znamenje tega zgodovinskega dogodka.

Okoli desete ure dopoldne je bilo na gozdni jasi pred tribuno zbranih v strumnih vrstah okoli 300 bivših borcev in aktivistov, na čelu katerih so bili domača vsi živeči vojaški in politični voditelji SNOUB Slavka Slandra. Okoli teh borcev pa se je zgrnila množica udeležencev proslave, ki je preseгла 8000 ljudi. Ob prihodu gostov, med katerimi so bili: predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Marinko, podpredsednika Glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšičeva, ljudski poslanci: Janez Hribar, Mitja Ribičič, Mica Slander-Marinkova ter številni funkcionarji političnega in oblastnega življenja republike, okraja in občine, narodni heroji Semič-Daki, Sekirnik-Simon, Kovačič-Efenko in drugi, je množica vzvalovala. Predsedniku Mihi Marinku je predal raport eden izmed komandantov Slandrove Jože Lepin-Ris. Oba sta obšla vrste borcev, nato pa so se častni gostje podali na tribuno, kjer je navzoče pozdravil predsednik mozirske občine Ivan Zupan ter predal besedo prve-mu komisarju Slandrove brigade Mitji Ribičiču.

Tovariš Ribičič je burno pozdravljen podal izčrpen opis pomena partizanskega gibanja na Štajerskem, posebej pa še vse veliko delo, ki ga je v osvobodilnem boju in ljudski revoluciji opravila SNOUB Slavka Slandra. Nato je govoril o izredno težkih pogojih razvoja osvobodilnega gibanja na Štajerskem, o nepopisnem terorju okupatorja. Med drugim je dejal, da kljub besnemu terorju Nemcev, pravzaprav ravno zaradi tega, je odpor na Štajerskem rodil prve partizanske enote. To so bile Pohorska, Savinjska in Revirska četa ter naposled še Brežiška četa. Vse te čete, združene v prvi Štajerski bataljon, so

izvedle vrsto uspešnih napadov. Potem je govornik opisal razvoj partizanskih enot, dobo izrednih težav in močnih izgub vse tja do prihoda druge grupe odredov, ko je na Štajerskem vodilo bitke z okupatorji že več bataljonov: Savinjski, Moravški in Pohorski bataljon, katerega junaštvo in pretresljivo tragedijo izginotja do poslednjega moža naše ljudstvo ne bo nikoli pozabilo.

Naposled je Štajersko zajel val množičnega upora. To je bil pogoj, da je bila na njenih tleh ustanovljena prva udarna brigada. Ko je potem govoril o nadaljnjih dogodkih, je tov. Ribičič med drugim poudaril, da **bolj ko se odmikajo leta domovinske vojne, bolj raste utrjuje socialistični sistem, bolj raste njen pravi pomen, njena prava vrednost, bolj postaja narodnoosvobodilna borba last, svetinja in ponos vseh naših delovnih ljudi.**

Na koncu je naslovil nekaj misli na tiste kroge na Zahodu in na Vzhodu, ki nočejo in nikoli niso hoteli razumeti veličine našega boja. Toda naše ljudstvo, predvsem pa borci, znamo vrednotiti to dobo, znamo vrednotiti in čuvati njene pridobitve in v tem je naša moč. Govoril je tudi o tem, da je ravno taka neomajna enotnost dvignila naše narode na stopnjo svetovnega ugleda, naše trpljenje v preteklosti pa je iz nas naredilo najbolj dosledne borce za mir in sodelovanje v svetu.

Govornika so navzoči nagradili za iskrene besede z burnim vzklikanjem in odobravanjem. Nato so prvi tako navdušeno pozdravili pozdravno brzojavko, ki so jo s tega mesta poslali maršalu Titu.

Ko je bil svečani del te velike proslave končan, se je začel kulturni spored, pri čemer so sodelovali pevci iz Trbovelj in godbi iz Ljubljane in Trbo-

Razumni kmetovalci sklepajo pogodbe za pridelovanje italijanskih sort pšenice

V celjskem okraju je akcija za sklepanje pogodb za pridelovanje italijanskih visokorodnih pšenice v polnem teku. Pametni in napredni kmetovalci so kaj kmalu uvideli koristnost sejanja te pšenice in z razumevanjem podpisujejo pogodbe s kmetijsko zadrugo. V celjskem okraju so osvojili tri oblike sodelovanja z zadrugo in je doslej izpolnjeno okrog 65 % predvidenega plana za setev italijanskih sort pšenice. Načrt predvideva, da bi letos v okraju posejali z italijanskimi sortami 1100 ha, doslej pa je že sklenjenih pogodb za preko 700 ha.

V obsoletjskem in šentjurskem okolišju predvidevajo največjo setev te pšenice, ker je tu najboljše žitorodno področje v celjskem okraju. V Savinjski dolini te pšenice ne bodo dosti sejali, ker prodnata tla niso primerna za globoko obdelovanje.

V nekaterih krajih poteka akcija dobro, zlasti tam, kjer so zadrugam nudile pomoč politične organizacije in občinski ljudski odbori. Ponekod pa ni zaželenih rezultatov, kljub temu, da bi sklepanje pogodb morali zaključiti do 12. septembra. Do sedaj je najslabše stanje v občinah Rogaska Slatina, Smarje pri Jelšah, nadalje v Bistrici ob Sotli in Podsedri v občini Kozje, v konjiški občini pa je stanje nezadovoljivo v Ločah.

Vzrokov, da kmetje niso pokazali v teh krajih dovolj razumevanja, je več. Predvsem je tu treba omeniti premajhno pojasnjevanje prednosti proizvodnje visokorodnih italijanskih pšenice, okornost pri sklepanju pogodb in pasivnost organizacij SZDL do tega vprašanja. Ponekod je bil temu vzrok tudi oportunitizem v nekaterih zadrugah, n. pr. v Rogatecu, Rogasški Slatini, Smarju in Šentvidu, dalje organiziran odpor kmetov v Žičah in Draži vasi ter nepravilen odnos do tega vprašanja upravnega odbora zadruge v Ločah in Smarju.

V času volilnih priprav za zadrugne svete se bodo morali kmetovalci tudi o tem vprašanju temeljito pogovoriti. Če bo kmetovalcem jasen ekonomski učinek italijanskih vrst pšenice in način sodelovanja, ki bo koristen za kmeta in zadrugo, bo plan setve te visokorodne pšenice prav gotovo realiziran. V tej akciji pa morajo pomagati kmetijskim strokovnjakom po naših zadrugah tudi množične organizacije in uspeh prav gotovo ne bo izostal.

-ma-

Tov. Mitja Ribičič med govorom na proslavi v Mozirju

velj. Takrat pa se je začel tudi sproščenjši del tega velikega srečanja, ko so se stari znanci ponovno srečali, ko so se pogovorili o težkih bojih, o svetlih zmagah in dolgih pohodih. V prijetnem razpoloženju, ob nenehnem obujanju spominov je mimil dan. Vzdušje, ki je ves čas vladalo med udeleženci te velike proslave, pa smo v sliki in besedi skušali vsaj skromno ujeti v reportažo na šesti strani.

c. k.

»Dobri pastir« De Gaulle

— Kam bežiš, saj nisem volk!? —

Komisija za imenovanje direktorjev pri ObLO Celje
razpisuje
MESTO UPRAVNIKA OBRTNEGA PODJETJA FOTOLIK CELJE

Pogoji:
obrotni mojster fotograf. stroke s prakso v vodstvu obrtne delavnice

Ponudbe kolkovane s 180 din državne in 95 din občinske takse, življenjepisom, opisom dosedajih zaposlitev ter potrdilom o nekaznovanosti je vložiti v roku 15 dni po objavi na tajništvo ObLO Celje.

Odločneje v akcijo proti zaostalosti

Prepovedan sad mika...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nosti, kakor jo ima danes v našem sistemu socialistične demokracije. Z uvedbo zadrugnih svetov bo sodelovanje zadruga-kmet prišlo še bolj do izraza. In to je tudi naš cilj, saj je le preko kmetijske zadruge možno doseči večjo kmetijsko proizvodnjo, od česar bo imel koristi tudi vsak proizvajalec. To pa bomo lahko dosegli le, če bo vsak kmetovalec aktivno vključen pri reševanju vseh proizvodnih problemov v okviru kmetijske zadruge.

V času volilnih priprav bo treba vključiti v kmetijske zadruge čim več kmetovalcev, zlasti pa žena in mladine. Doslej je vključenih v zadruge v celjskem okraju 74 % kmetovalcev. Ta odstotek pa se bo brez dvoma zvišal, če bodo v času do volitev tudi na tem področju po zadrugah bolj aktivni. V zadruge je včlanjenih okrog 30 % žena in mladine, zato bo prav, da bodo v zadrugne svete in upravne odbore kandidirali tudi 30 % žena zadrugnic in mladih zadrugnikov.

V času do volitev se bo treba pogovoriti tudi o drugih važnih nalogah na naši vasi. Predvsem se bo moral vsak

kmetovalec seznaniti s petletnim perspektivnim načrtom v svoji občini, ter s perspektivnim planom razvoja kmetijstva v svoji zadrugi. Dalje se bo treba pogovoriti o pospešeni setvi visokorodnih sort italijanske pšenice, o kadrovskih vprašanjih in drugih organizacijskih problemih zadruge, o ureditvi vasi itd.

Pri vseh teh nalogah pa bodo morale bolj kot kmetijske zadruge nositi levji delež organizacije SZDL in ZK na vasi. Priprave za volitve v zadrugne svete so ena najvažnejših konkretnih nalog, ob katerih se bodo politične organizacije, če se bodo resno za stvar zavzele, poživile in okrepile, hkrati pa bodo poleg izboljšanja vsebinskega dela tudi povečale svoje članstvo.

V razpravi je tov. Simonič med drugim dejal, da bi se morale občine za kmetijske akcije bolj odločno zavzeti. Ne le zadruge, temveč predvsem občinski ljudski odbor in politični forumi v občini bi morali bolj konkretno poseči v kmetijsko problematiko. Tako pa večkrat ostane le pri razpravljanjih, namesto da bi posegli v dogajanja na samem terenu, pomagali zadrugi in kmetom pojasniti, kaj hočemo na vasi do-

seči. Dokler ne bomo izboljšali kmetijske proizvodnje in bomo obdelovali zemljo kot naši očetje pred 30. leti, ne bomo mogli izboljšati življenjskih pogojev delovnim ljudem. To se pa da doseči le v sodelovanju s kmetijsko zadrugo. Zadruge v Pristavi je dokaz, da se dajo doseči veliki proizvodni uspehi. Kmetovalci bi morali imeti več zaupanja v napredne oblike kmetovanja in manj kritizirati. Kajti kdor se noče vključiti v naprednejše kmetijstvo in vztraja na primitivnem in zastarelem kmetovanju, nima pravice kritizirati. Pa tudi sicer na vasi ni nobenih ekonomskih razlogov za kritiko, kajti dohodki kmetovalca v primerjavi z njegovimi izdatki so letos večji kot kdajkoli poprej.

Dalje je tov. Simonič poudaril, da je treba plane v kmetijstvu tudi spremljati. To pa občine in zadruge zanemarjajo. Zato bo treba v času do volitev v zadrugne svete pogledati tudi, kako so naloge v zvezi s perspektivnim planom izvršene? Če bomo delo na vasi vskladili z našimi načrti in zakoni, bomo z uspehom izpolnjevali perspektivni načrt in hkrati s tem reševali življenjski standard.

V razpravi je sodelovala tudi tovarišica Vida Tomšičeva. Med drugim je opozorila, da se bo treba v pripravah na volitve nasloniti tudi na delavce v tovarnah. Le-ti so dolžni kmetu tudi pojasniti, da več proizvajajo. Na vasi je treba napraviti močno gibanje za napredno obdelavo zemlje. V to akcijo naj bi se vključili delavci iz mest in industrijskih centrov, člani Ljudske tehnike, žene — zadrugnice in še posebej mladi zadrugniki, ki so zelo dovzetni za moderno agrotehniko. Občine in politične organizacije na vasi bi morale manj z besedami, več pa v praksi storiti za razvoj kmetijstva in novih odnosov na vasi. Pri tem bo treba kmetu povedati, da ni to protikmečka akcija, temveč akcija proti zaostalosti. Dolžnost vseh nas pa je, da bomo v to akcijo posegli bolj odločno, saj ne moremo več popustiti stihiji odnosov v kmetijstvu, za kar družba vlaga tako velika materialna sredstva. —ma—

»Nič za to, če so nam bazen zasuli — se bomo pa z blatom mazali.«

Kljub raznim prepovedim sanitarne inšpekcije, kljub svarilnim tablam »Kopanje prepovedano« in kljub vmesnim pripombam strokovnjakov, ki bolnikom odsvetujejo nekontrolirano kopanje — je Harina Zlaka, tako imenovane »atomske toplice«, tudi v letošnji sezoni polna ljudi iz najrazličnejših krajev naše in sosednje (hrvatske) republike. Nič preveč tudi ni prizadejalo navdušenih kopalcev, ko je bil z gradnjo obsoveljske železnice zasut kopalni bazen — skupnice bolnikov so si z lastnimi rokami začele »graditi« nove bazine, nove mlake.

Večina vsi obiskovalci Harine Zlake se poslužujejo vodne in blatne kopeli, brez doziranja in zdravniških napotkov. Toda med njimi ne manjka »strokovnjakov«, ki prihajajo že drugo ali tretje leto k temu »šudežnemu« vrelcu. Le-ti dajejo napotke novincem — to pa je tudi vsa »strokovna kontrola« opevanih toplih. Jasno je tudi, da se večina harrinskih kopalcev ne pusti vplivati od odgovornih strokovnjakov, avtosugestija je premočna in jim Harina Zlaka pomeni dostikrat edino in zadnje upanje. To upanje pa se še stopnjuje, ko niso redki primeri, da se bolezensko stanje tega ali onega bolnika po nekajdnevnih blatnih ali vodnih kopelih tudi v resnici izboljša. Vsekakor pride pri teh bolnikih do izraza sugestivni moment in se je pokazalo v Harini Zlaki že nekaj

dobrih primerov psihoterapije. Tako je baje v teh topličah nedavno povsem ozdravel hud shizofrenik, ki se je pred tem že zdravel v Polju.

Dobri uspehi zdravljenja se kažejo tudi pri kroničnem revmatizmu in nekaterih kroničnih obolenjih kože. Seveda lahko v takih primerih verujemo (ali pa ne!) samo navdušenemu bolniku, ki prisega in zatrjuje, da je tu ozdravel. Nikdo pa ne more tega kontrolirati ker ni bil bolnik predhodno od zdravnika pregledan, niti ni zdravnik kontroliral njegovega zdravljenja in ozdravljenja.

Bolniki z različnimi ulkusi na nogah so se v teh topličah baje tudi dobro pozdravili. Bili pa so tudi primeri, da je pacient po zdravljenju manjšega ulkusa na nogi dobil po kopanju v teh topličah mnogo večjo rano. Posebno škodljivo je nadalje tudi zdravljenje srca v tej vodi. Ljudje v okolici vedo povedati, da sta v Harini Zlaki že 2 tovrstna bolnika umrla med kopanjem.

Taki in podobni primeri pa izgleda, da ne strašijo navdušenih kopalcev Harine Zlake in se kljub prepovedim še nadalje kopajo. Toda naj že bo zdravilnost taka ali taka (o tej so že in še bodo spregovorili zdravniki), dejstvo pa je, da bi bilo treba te »toplice« spriču neurejenih sanitarnih prilik zapreti z energičnejšimi ukrepi — ali pa jih sodobno in higiensko urediti.

Burna razprava o dodatni najemnici na 8. redni seji ObLO Celje

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Celje — za katero so vsakakor pripravili preobširne dnevnice, ki je odbornike po peturni razpravi že močno utrujal — je bilo predloženo v razpravo in na glasovanje med drugim tudi več predlogov in priporočil Sveta za stanovanjske zadeve. Med temi predlogi je izval poseben burno debato predlog odloka o dodatni najemnici. V redu in prav je, da se predlogi pred glasovanjem vsestransko in dobro prediskutirajo, vendar se ni bilo moč znebiti vtisa, da so razpravo zavlačevali predvsem odborniki z obširnimi in udobnimi stanovanjem, ki so si vidno prizadevali omiliti strogi predpis, katerega pa bo pozdravilo na stotine ljudi, ki bridko občutijo stanovanjsko stisko. Tako je skoraj dve uri tekla burna razprava samo o dodatni najemnici za stanovanja, ki niso racionalno izkoriščena ter o dodatni najemnici, odnosno obrabnini za boljše opremo stanovanja.

Spričo dejstva, da je v Celju verjetno izmed vseh mest v republiki stanovanjski problem najbolj pereč, je ta ukrep povsem upravičen in bi morali odklop o dodatni najemnici za neizkoriščene stanovanjske prostore že prej uveljaviti. Menda se, razen prizadetih, pač vsi strinjamo s tem, da tisti, ki hoče imeti večje stanovanje, kot ga nujno potrebuje, naj plača dodatno najemnico. Ker bo ta dodatna najemnica kar občutna, bo prav gotovo marsikdo rad oddal neizkoriščeno sobo podnajemniku in se bo na ta način stanovanjska stiska v Celju precej ublažila.

Ce ima najemnik višek stanovanjskih prostorov, bo dolžan plačati poleg osnovne še dodatno najemnico, in sicer: za 1 neizkoriščeno sobo 100 odstotkov od zneska celotne osnovne najemnine, za 2 ali več neizkoriščenih sob pa 200 odstotkov od zneska celotne osnovne najemnine. Višek stanovanjskega prostora bo v vsakem primeru ugotavljala Stanovanjska uprava s posebno odločbo. V odloku je rečeno, da je racionalno izkoriščeno tisto stanovanje, kjer ima družina poleg kuhinje z nišo še spalnico za zakonca brez otrok, odnosno z otrokom do 7 let starosti. Če ima družina 2 nad 7 let stara otroka, ji pripadajo 2 sobi in ne bo plačevala dodatne najemnine. Posebna soba pripada tudi osebi, ki boleha za odprto tuberkulozo ali za kakšno drugo težjo boleznijo, zaradi katere potrebuje tujo pomoč.

Poleg odloka o dodatni stanovanjski najemnici je bil na seji izglasovan tudi člen, ki govori o dodatni najemnici, odnosno obrabnini za razne tehnične naprave, ki jih srečamo v modernih blokih. Tako bo na primer najemnik za trofazni tok z razdelilnikom moral plačati mesečno 120 dinarjev, za elek-

trični ali plinski štedilnik 270 dinarjev mesečno za bojler v kuhinji 110 din, za bojler v kopalnici 160 din, za hladilnik v stanovanju 300 dinarjev mesečno, za električni čistilec 100 din mesečno, za vgrajeno kuhinjo 230 dinarjev, za električni radiator ali za kakšno drugo ogrevalno napravo 140 din po komadu, za mehanizirani pralni stroj v stanovanju, odnosno za skupno uporabo mehanizirane pralnice (če ta ni v gospodinjstvem servisu) 150 din mesečno, za linolej, stragulo ali polivilnik po 10 din za m², za vzidane omare in kuhinjske police pa za vsak kubični meter mesečno po 30 dinarjev.

Predlog za združitev nekaterih manjših občin v celjskem okraju

Ze dalj časa potekajo priprave za združitev vojniške občine k celjski in vranske k žalski; občine Kozje, Šmarje in Rogaška Slatina pa naj bi se združile v eno močno občino.

Manjše občine, zlasti pa vranska, ki je nemara najmanjša v državi, nimajo perspektive razvoja kot komunne in pri njih ne more priti do izraza socialistična demokracija. Zato je težnja po združitvi opravičljiva in koristna.

Priprave za združitev v redu potekajo pri vojniški občini, medtem ko se doslej niso mogli zediti glede sedeža nove obsoveljske občine, kjer so v prekanju zaradi sedeža prišle celo do izraza prestižne težnje posameznih občinskih funkcionarjev in nameščencev. Šlo je predvsem za to, ali bo sedež občine v Smarju ali Rogaški Slatini. Najbolj prirodni geografski center za vse tri občine je brez dvoma Šmarje, vendar so v rogaški občini zagovarjali stališče, da je pri njih dokaj razvita industrija in obrt ter da bo skoraj ves zbor proizvajalcev nove občine iz dose-danje njihove občine. Zato bi kazalo, tako so menili, da bi bil sedež nove občine v Rogaški Slatini. Na zadnjem plenumu OO SZDL in OK ZK pa so menili, da bi naj bil sedež nove občine v Smarju, ki je najbolj prirodni center in je že nekaj bilo središče tega področja. Tudi če bi izvedli ljudsko glasovanje bi se volilci sedanje kozjanske in šmarške občine strinjali, da je sedež v Smarju ter bi visoko preglasovali volivce v sedanji rogaški občini.

Najtežje pa je v vranski občini, kjer vodilni ljudje, ki bi morali najbolj podpreti težnjo za združitev, ne kažejo dovolj razumevanja za združitev. Značilno je, da se za samostojno občino na Vranskem zavzemajo predvsem občin-

ski funkcionarji, medtem ko pravijo ljudje, da jim je vseeno, kje bo sedež občine. Uredi naj se pač tako, da bo boljše in koristnejše in v skladu s potrebami današnjega časa.

Kljub odporu nekaterih vodilnih ljudi v občini pa bo moralo do združitve prej ko slej priti, saj občina Vranksi sploh nima pogojev za nadaljnji razvoj. Praksa je namreč pokazala, da v tej občini komunalnega sistema sploh ni bilo, sveti in komisije pri občini sploh niso zaživele, o mnogih važnih vprašanjih pa so odločali občinski referenti in tajniki.

Na plenumu so menili, da bi bilo treba te občine čim prej združiti. Zato naj bi OLO Celje predlagal republiški skupščini, da bi o tem razpravljala in sprejela tudi ustrezne sklepe. —ma—

Odkup živine in kmetijske zadruge

Za odkup živine v naši občini pa kot vse kaže zadruge še niso dovolj pripravljene. Sicer so stvari že precej dobro stekle, niso pa še v celoti urejeni zadrugni dogoni živine. Tu in tam včasih menjajo datume dogonov ali pa zadruge pošljejo mesarje kar na dom. S tem se seveda dosti ne spremeni od prejšnjih nakupov oziroma sejmov. Tudi mesarska podjetja se še niso prilagodila novim prilikam, predvsem pa bodo morale prej ali slej znižati sta-

Otroški vrtci v Celju - zaskrblijujoč problem

Ze iz leta v leto se v Celju ponavlja ista slika: v pisarnah komaj 3 otroških vrtcev v začetku vsakega šolskega leta matere jokajo in grozijo, ker v času zaposlitve ne morejo spraviti na varno svojih otrok. Tako kot letos, pa še menda ni bilo nobeno leto. Ker trije otroški vrtci nikakor ne zadostujejo za vedno večje število otrok zaposlenih mater, so bili letos primorani več kot

polovico nujnih primerov (kjer sta oba starša zaposlena in nimata nikomur prepustiti otrok) odkloniti. Seveda je bil v pisarnah vik in krič, uprave vrtcev pa si niso mogle prav nič pomagati, ker pač ni prostora.

Sicer smo pred meseci pisali v našem listu, da bodo v Celju začeli vrstoma odpirati dnevna zavetišča, toda izgleda, da je spet vse ostalo samo pri obljubah. V bivšem Domu Tončke Čečeve je bilo z letošnjim letom odprto dnevno zavetišče za šolsko mladino, 2 skupini predšolskih otrok tudi že tam domujeta in v kratkem bodo našli prostora še za tretjo skupino predšolskih otrok. Toda bilo je obljubljeno tudi dnevno zavetišče v Gregorčičevi ulici, vendar smo zvedeli, da bodo ti prostori služili drugemu namenu.

Tako je glede otroških zavetišč v Celju skrajno zaskrblijujoče stanje in naše zadnje upanje je, da bodo porajajoče se stanovanjske skupnosti na posameznih terenih zagrabile ta problem kot svojo prioriteto nalogo.

L. V.

Zanimiva, vendar nepotrebna pravda

Med raznimi zadevami, ki jih obravnavajo naša sodišča, so spori o premoženjskopравnih zahtevkih precej številni. Gotovo je skoraj vsaka pravda po svoje zanimiva, posebno še takrat, kadar se prepletajo razni zahtevki in razni ugovori in mora pravdni sodnik pokazati svoje znanje in izkušnje, da razvoza zamotane pravne probleme. Med take mikavnejše spore spada pravda, ki jo je sprožila lastnica najhnege kmetijskega posestva v celjski okolici zoper veliko industrijsko podjetje. Sodišče je zadevo obravnavalo na prvi in tudi že na drugi stopnji. Tožnica je s svojo tožbo naposled propadla, vendar — in to je na stvari najzanimivejše — njen zahtevk obstoji in ga glede njegove upravičenosti tudi sodišče ne more zanikati. Izgubila je kmetovalka pravdo le zaradi tega, ker ni — čeprav po krivdi drugih — naša svojega pravega dolžnika. Tožbe ni vložila proti pravi osebi.

Ko je naša kmetovalka podarila leta 1950 toženemu podjetju nad 12 hektarov lepega posestva in gozdov, se je podjetje obvezalo dati ji vsako leto kot edino protidajatev štiri sežnje drv za kurjavo. Ze dve leti pozneje pa je

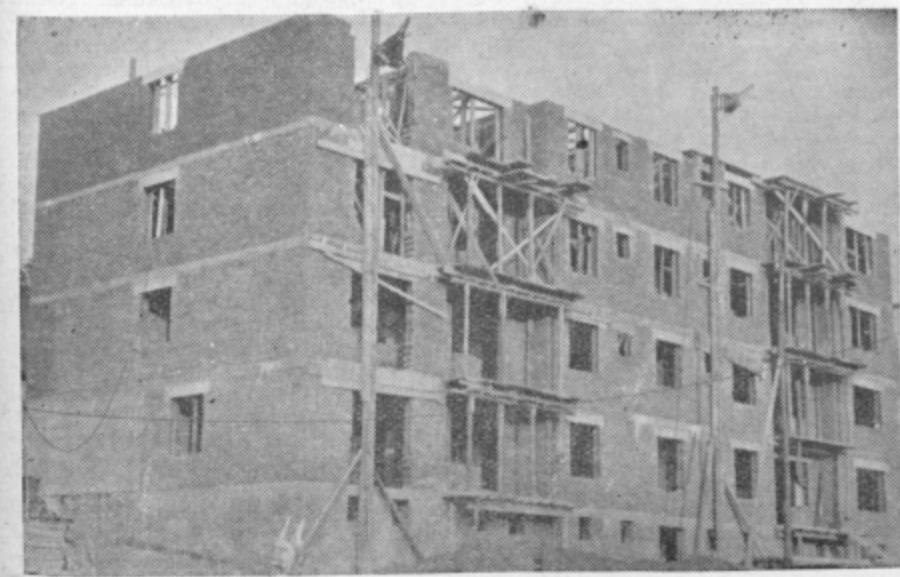
podjetje ekonomijo opustilo. Obdelovalna zemlja je pripadla kmetijskemu združenemu gospodarstvu, gozdovi pa okrajni gozdni upravi. S tem so se izmenjali samo upravni organi, saj zemljišča so ostala slej kot poprej splošno ljudsko premoženje. Tožnica ni več prejela izgovorjenih drv. Pričela je za drva prositi. Podjetje jo je zavrnilo, ker ono ne gospodari več na posestvu, in jo je napolnilo k sedanjim upraviteljem. Kmetijsko posestvo se je izgovarjalo, da upravlja le obdelovalni svet, ne pa tudi gozdov, iz katerih bi bilo darovalki treba dati drva. Gozdna uprava pa se je sklicevala na predpise, da splošno ljudsko premoženje ne nosi nobenih obveznosti iz prevzetih gozdov.

Podjetje takrat, ko je svojo kmetijsko ekonomijo opustilo, ni pazilo na to, da bi se uredila in zavarovala dobava drv tožnici za bodoče. Gozdna uprava, ko je gozdove prevzela v svoje upravljanje, sploh ni bila obveščena o tem, da ima darovalka pravico do drv. Toda s svojo tožbo proti podjetju kot prvemu prevzemniku in edinemu pogodbenemu dolžniku je tožnica propadla in je utrpela nad 20.000 dinarjev pravnih stroškov. Sodišče je namreč ugotovilo, da

je podjetje moralo prepustiti upravljanje podarjenih zemljišč drugim, ker je prejelo tak nalog. Torej nima podjetje nobenih obveznosti več, čeprav mu ni bilo mar, da bi darovalkino pravico zavarovalo. Tako je tožnica brez vsake svoje krivde zgrešila osebo svojega dolžnika in bo morala nastopiti zoper nekoga drugega z novo tožbo. V tej prihodnji pravdi pa bodo šele obravnave in ugovori nove tožene stranke pokazali, ali je tožnica pogodila pravega nasprotnika.

To-le dejstvo je jasno: Pogodbene obveznosti morata izpolniti obe stranki. Ako je skupnost prevzela milijonsko vrednost brez vsake denarne odme, pa si je darovalka izgovorila le dosmrtno vsakoletno dobavo drv, mora tudi obdarjena stranka pogodbo spoštovati. Sodišče je razsodilo pravilno, ko je zahtevek zoper podjetje zavrnilo. Toda zakaj je takšna pravda za dajatev, ki ji upravičenost vsakdo priznava sploh potrebna? Naša naloga naj bo, da sami po svojih upravnih organih pravočasno poskrbimo za pravilno izpolnjevanje takih pogodbenih obveznosti in da ne čakamo odločitev sodišča.

Ak-vo

Tudi v Laškem stanovanjska izgradnja napreduje. Ob Marijagraški cesti raste na nekdanjem »kraljestvu vrtičkarjev« nov 18-stanovanjski blok, ki ga gradita »Volna« in Pivovarna Laško za svoje delavce in uslužbence.

KNJIGE NA OBROKE

Pri Mladinski knjigi v Celju velika izbira, kulturna potreba in ugoden nakup

V okusno urejeni prodajalni Mladinske knjige v Celju se v tem sezonskem mesecu nakupa šolskih knjig in drugih potrebnih stvari kar s težavo pretrina do pulita, tako polna je trgovina nakupovalcev. Največ je videti šolske mladine, ki v tej knjigarni lahko dobi vse potrebno za šolo, razen nekaj šolskih knjig, ki se te dni šele tiskajo. Videti je, da je prijaznim prodajalkam kar nerodno odkloniti mladega kupca z »nimamo«, saj se je kolektiv že v spomladanskih, predvsem pa v poletnih mesecih zelo potrudil, da se je pravočasno založil z vsem, kar je pač bilo mogoče dobiti. Glede pravočasne dobave šolskih knjig — predvsem za gimnazijske razrede — pa se že nekaj let ponavlja

pisalne stroje, registrske blagajne in računske stroje. Bogata je tudi izbira najrazličnejših strokovnih in leposlovnih knjig. Knjige so pri nas še vedno predrage. Tega se zaveda tudi kolektiv Mladinske knjige, ki je zato sklenil pri nakupu šolskih in drugih knjig nuditi kupcu možnost plačila v treh obrokih.

stara praksa, da jih v začetku šolskega leta šele tiskajo. Letos je deloma vzrok tudi šolska reforma, zaradi katere so izdajatelji čakali s tiskanjem.

Pri Mladinski knjigi v Stanetovi ulici promet iz leta v leto narašča in je preteklo leto dosegel že 130 milijonov dinarjev. Promet pa bi lahko bil še večji, če bi rešili zaskrbljujoč problem — pretresna skladišča. V kolikor kupec lahko obdružuje v moderno urejeni prodajalni izreden red in okusno porazdelitev po policah, vtis urejenosti zbledi, če slučajno stopi v »natrpane luknje«, ki predstavljajo edina skladišča moderne knjigarne. Kar lahko je razumeti vročo željo kolektiva, da bi čimprej dobili kje še kak primeren prostor za skladišče.

Poslovalnica Mladinske knjige v Celju prodaja poleg vsakovrstnih šolskih in pisarniških potrebščin še razne

To predstavlja veliko ugodnost zlasti za kupca z manjšimi mesečnimi prejemki, zato se je že vrstoma poslužujejo.

**Trg. in proizvodno podjetje
»Veležitar« Celje**
sprejme
saldakontista

s popolno sred. šolo ali nepopolno sred. šolo in s 5-letno prakso,
uslužbenca trg. stroke
za prodajni oddelek, kvalificiranega v špecerijijski stroki.

TRETJI CELJSKI ZBORNIK

Med letošnjimi izdajami celjskega okrajnega sveta zavzema osrednje mesto III. Celjski zbornik. Kakor zadnjega sta tudi ta zbornik pripravila in uredila Tine Orel in Gustav Grobelnik, opremil pa Bojan Kovač.

Izid II. CZ je kritika pozdravila z željo, da bi z vsemi nadaljnjimi zborniki dobilo Celje svojo veliko monografijo. Z enako namero je izdajatelj oz. založnik odprl tudi III. t. j. CZ 1958 za vsa področja naše družbene dejavnosti — od gospodarstva in tehnike, kulture in socialne dejavnosti, od upodabljalno-če umetnosti in leposlovja. V ta namen je bilo povabljenih okoli 50 javnih in kulturnih delavcev, od katerih se je uredništvo nadejalo prispevkov, ki bi lahko zadovoljili intencijam založnika oz. izdajatelja. Po prvotni zamisli naj bi se redakcija zbornika zaključila letošnjo pomlad, toda — znanstveno in kulturno delo in pisanje zahtevata svoj čas, zato je večina avtorjev prošila za podaljšanje roka. Spričo tega se je zaključek redakcije premaknil na poletje. Zdaj je III. CZ že v tiskarni.

Vsebinsko predstavlja izbor večinoma ilustriranih 22 člankov in razprav 19 javnih delavcev. Vse gradivo bi mogli — kakor smo že poročali — razdeliti v glavnem na tri dele, na prvi, ki obsega kulturno in literarno zgodovino, na drugi, ki ga zavzema starinoslovje ter gospodarstvo in socialno varstvo kot tretji del. Lokalno leposlovje je zastopano le po književniku Franu Rošu (Novo pričakovanje, Kajuhova smrt). CZ objavlja priljubljene pesnika in pisatelja, zgledega kulturnega in prosvetnega delavca ter svojega prvega sodelavca še s posebnim ozirom na, 60-letnico njegovega plodnega življenja.

Kakor je bil I. CZ posvečen 500 letnici mesta Celja, II. prvi največji domači gospodarski manifestaciji »Celje 1957«, tako je III. CZ — sodeč po uvodni in najboljšeje razpravi — posvečen 150-letnici celjske gimnazije. Kulturno in politično zelo pomembno življenje in delo osrednje celjske prosvetne ustanove je obdelal njen profesor Ivan Mlinar. Več stičnih točk z uvodno študijo ima tudi političnozgodovinski oris Prvo leto celjske čitalnice izpod peresa literarnega zgodovinarja in kritika Bruna Hartmana. Kulturno in literarno zgodovinski del zbornika še izpolnjujejo naslednji avtorji: prof. Janko Orožen z Dva Kidriča v Rogaški Slatini, upravnik Studijske knjižnice Vlado Novak z oceno književnega dela pokojnega Vladimira Levstika, prof. Božena Orožen z literarnozgodovinskim portretom savinjskega pisatelja Janka Kača, Rasto Pustoslemšek z memoar-

skim zapisom posvečenim Fr. Stiflarju, »očetu turizma v Savinjskih Alpah«, književnik Herbert Grün pa priobčuje misli, ki jih je življenje našega gledališča zapisalo v dramaturgov dnevnik.

Ilustrirani članki s področja arheologije, katerih avtorji so univ. prof. dr. Josip Klemenc (Sempeter v Savinjski dolini), kustos Vera in prof. Tone Kolšek (Ločica v okviru rimske vojaške dejavnosti na našem ozemlju) ter umetnostni zgodovinar Jože Curk (Stara Grofija in poročilo o delovanju okrajnega referata za spominsko varstvo), zavzemajo posebni del. Ta naj opozori na bogate ostanke nekdanje snovne kulture, ki narekujejo nenehnih raziskav in skrb za ohranjanje.

Od razprav, ki zajemajo iz številnih vprašanj s področja ekonomike in socialnega varstva, so tokrat prišle v zbornik: Problemi višinskega kmeta v celjskem okraju (napisal Rudi Markovič), Zgradba tal na širšem področju mesta Celja in njihova uporabnost za gradbene namene (napisal Janez Rih-teršič), Vodnogospodarska problematika celjske kotline (napisal ing. Fran Lah), Splošno zdravstveno zavarovanje v celjskem okraju (napisal dr. Aleksander

Hraovec), o rehabilitaciji pljučnih bolnikov napisal dr. Ivan Kopač, Rekonstrukcija zdravilišča Rogaska Slatina (napisal prof. Ludvik Rebeušek), za zaključek pa podaja prof. Janko Orožen sliko gospodarjenja bivše celjske občine.

Tudi nastanek III. zbornika je pokazal, da je ob primernih subjektivnih in objektivnih pogojih možno in potrebno dalje razvijati publicistično dejavnost naših javnih, kulturnih in prosvetnih delavcev. Tako uredništvo kakor založnik in pokrovitelj v osebi okrajnega sveta za kulturo in prosveto vidita v svojih izdajah v prvi vrsti podobo razvoja in prizadevanj za napredek na vseh področjih družbenega življenja, torej nujno potreben kulturnozgodovinski dokument našega kraja, življenja in ljudi. S to mislijo so se že pričele priprave za izdajo zbornika 1959. Zato naj velja naša kulturnoprosvetna beležka hkrati za vabilo k sodelovanju. Posebno dobrodošli bodo predvsem tisti sestavki, ki bodo obravnavali vprašanja, ki neposredno zadevajo življenje našega človeka in kraja, ga uravnavajo na nova, naprednejša pota in mu odpirajo nova, svetlejša obzorja.

Kot vse ostale priprave na velike slovesnosti v okviru proslave »90-letnice žalskega Tabora«, je tudi delo igalskih družin pri vajah za uprizoritev »Velike puntarije« v skrajno napetem stanju. Kot v Zalcu še vse mrgoli na Grbiških cest, hmeljarskega doma in drugod, tako bo tudi v letnem gledališču v Grizah v soboto zvečer vse pripravljeno za sprejem gostov.

Ob 40-letnici proboja solunske fronte

Ravno 50 let bo, kar živi v Celju, ob svoji 70-letnici predlanskim pa je kot služitelj na II. gimnaziji stopil v pokoj — tov. VEKOSLAV JANŽEKOVIC, nekdanji solunski prostovoljec. Prav te dni — 15. septembra se bomo spominjali 40-letnice proboja solunske fronte, kjer je sodeloval tudi Janžekovič. Iz svojih pestrih spominov nam pripoveduje:

Takoj po izbruhu prve svetovne vojne 1914 sem moral zapustiti Tovarno emalirane posode, tedaj Westnovo v Celju, kjer sem delal, in svojo mlado družino ter sem s celjskim 87. pešpolkom krenil na severno fronto proti Rusom, ki so prodirali v Galicijo. Ze novembra 1914 sem našel priložnost, da sem z avstrijske strani prebegnil na rusko. To sem storil kot zaveden Slovenec, v karšnega me je vzgajala domača ljudska šola na Dornavi pri Ptujju. Prijavil sem se v jugoslovansko prostovoljsko vojsko, ki naj bi se borila za osvoboditev Južnih Slovencev izpod avstroogrškega jarma in za skupno državo bratskih narodov. Bili smo to sami bivši vojni ujetniki iz cesarsko-kraljeve vojske, Srbi, Slovenci in Hrvati, ki pa smo se že kmalu pričeli deliti na »kraljevece« in demokratične »republikance«. Uvrstili so me v 13. polk »Hajduka Veljaka«.

Cetr let pred veliko Oktobrsko revolucijo smo v avgustu 1917 iz Odese po ogromnem ovinku krenili proti solunski fronti, da okrepimo tamkaj se boreče srbske enote. Približno 12.000 km razdalje smo prepotovali v 110 dneh: na sever v Arhangelsk, kjer smo se trije polki vkrcali in z ladjo dosegli škotsko obalo. Nato smo z vlakom prevozili Anglijo, povsod navdušeno pozdravljeni. Zopet z ladjo smo dospeli do Cherbourga, nato pa zavili z vlakom skozi Francijo v Genovo, Rim in Taranto. Po vožnji čez Jonsko morje smo zajadrali v Korintski zaliv. Mimo Olimpa smo 15. novembra 1917 z vlakom dospeli v Solun in kmalu sem s svojim polkom stal na frontnem osekju pod goro Kožuhom na makedonsko-grški meji.

Oblečeni smo bili v nove francoske uniforme svetlomodre barve s šajkacami in opremljeni s francoskim orožjem. Moj bataljonski komandant je bil

podpolkovnik Milan Plesničar, rojen Slovenec, ki se mu je oče kot zdravnik preselil v Srbijo. Mojemu vođu je poveljeval Martin Gajski, doma pri Brežicah, pravi junak. Pozneje je bil komandant moje čete Vinko Rom, doma s Polul pri Celju, ki so ga med NOB ubili ustaši. V moji bližini je bil tudi Celjan, pokojni Tone Rodé iz Celja.

Na naši strani solunske fronte so se borili največ Francozi in z njimi smo se najpriljubnejše razumeli, nadalje še Angleži in Grki poleg srbske vojske in nas jugoslovanskih prostovoljcev. Nam nasproti so stale nemške, avstroogrške in bolgarske divizije. Sredi leta 1918 se je že jasno videlo, da se vojna bliža kraju. V Franciji so se nemške armade umikale pred zavezniški, ojačanimi s svežimi ameriški silami.

V zgodnji jeseni pa je počilo na solunski fronti — pričelo se je v zgodnjih urah 15. septembra 1918, v jasni mesečni noči. Težka francoska artilerija je z 20 ur trajajočim ognjem temeljito pripravila pot pehoti. Bolgarski položaji so bili komaj 80 m oddaljeni od nas. Navalili smo nanje, toda v zaporednih sovražnih linijah, ki so bile zdaj docela izravnane z zemljo, smo našli le še mrličje. Ostali Bolgari so bili pobegnili. Tako smo Francozi in mi prebili tu fronto v širini 9 km in ob gori Kožuhu krenili mimo vrha Veternika naprej. Na tej poti po čistinah pa nas je težko bolgarsko topništvo obsipavalo z gostimi granatami in nam prizadelo prav hude izgube. Mnogo dobrih tovarišev je izkrcavalo tu pred mojimi očmi. Nevarnost pa nam je pretela z bokov, kjer so se nemške in avstroogrške enote trdovratneje upirale.

Toda nič nas ni moglo več ustaviti. Na pohodu so nam le v nočeh dovolili po dve uri odmora na mestu. Tudi novo prispele nemške in avstroogrške divizije, ki naj bi zamenjale Bolgare, niso mogle več uspeti. Rezultat proboja je bil: 90.000 ujetnikov in 800 zaplenjenih topov. Vojskovanjta sita bolgarska vojska je hitela domov. Zdaj je vlada v Sofiji na pritisk nezadovoljnega ljudstva objavilo svojo brezpogojno kapitulacijo. Bila je to kapitulacija prve izmed centralnih sil in bil je to vzgled, ki so ga kmalu posnemale tudi vse ostale.

Tako smo se skozi Veles po petih dneh že približali Skopju. S te poti se živo spominjam prizora, ko so francoski bolničarji mimo nas vodili mladega francoskega vojaka, ležečega na muli. Granata mu je bila odtrgala nogo, on pa nam je mahal in klical v vzpodbudo: »Le naprej! Konec je z Bolgari!«

V 40 dneh je srbska vojska z jugoslovanskimi prostovoljci prodrla do Donave in Save ter vkorakala v izmučeni Beograd. Moj polk je krenil v Bosno.

V Celje sem se vrnil točno po petih letih v avgustu 1919. Ves ta čas moja žena ni prejela nobene vesti o meni in je že obupavala nad mojim življe-

Vekoslav Janžekovič — solunski prostovoljec v uniformi solunskega borca

njem. Bilo je presrečno snidenje. Otroka, ki ju tudi jaz ne bi bil mogel spoznati, sta se v strahu pred menoj — neznanecem skrila pod posteljo...

Mi solunski prostovoljci smo se borili in mnogi so tudi umrli za marsikaj, česar nam stara Jugoslavija ni hotela dati in kar se nam izpolnjuje šele danes v socialistični Jugoslaviji po naši veliki narodnoosvobodilni borbi in po novih krvavih žrtvah... F. R.

Vinko Möderndorfer

V torek 9. septembra popoldne je po daljši, težki bolezni umrl v Celju slovenski narodopisec Vinko Möderndorfer. Celjani so ga poznali predvsem kot šolnika, ker je prva leta po osvoboditvi služboval tu kot šolski nadzornik. Njegovi poklicni tovariši in drugi kulturni delavci pa so vedeli, da se intenzivno ukvarja z narodopisjem in poznali tudi nekatere druge strani njegovega javnega delovanja.

Möderndorferjev rod izhaja iz Modrinje vasi v Ziljski dolini, rodil pa se je v ziljskih Dolah leta 1894. Izbral si je učiteljski poklic in maturiral v Mariboru leta 1914, tik pred izbruhom prve svetovne vojne. Še preden je dobil službo, je avstrijska žandarmerija mladega narodno borbenega učitelja zaprla. Po prenehanju zaporu se je prebijal skozi življenje kot začasn učitelj po raznih krajih slovenske Stajerske. Po zlomu Avstrije pa se je takoj vključil in odred slovenske vojske, ki so osvobajali Prekmurje in Koroško. Aktivno je sodeloval v plebiscitni borbi. Pridružil se je delavskemu gibanju in budil koroške slovenske delavce iz narodne nezavestnosti, v kateri jih je držala avstrijska socialna demokracija. Po plebiscitu je kot učitelj v Meziški organiziral delavstvo v slovensko socialno demokratsko stranko. Zavzemal se je za sodelovanje s komunisti. S Prežihovim Vorancem, ki je takrat vodil partijsko organizacijo v Guštanju, sta ob občinskih volitvah leta 1921 ustvarila enotno delavsko fronto in delavski kandidati so zmagali v občinah Črna, Mežica, Prevalje, Guštanj in Dravograd. Sodelovala sta tudi pri raznih drugih političnih akcijah in v delavskih prosvetnih društvih. Prežihov Voranc je Möderndorferjevo sodelovanje v plebiscitnih bojih in v delavskem gibanju Meziške doline ovekovčel celo v svojem romanu Požganica. Naslaka ga je po resničnem dogodku kot učitelja, ki je na shodih zahteval, naj grofovsko zemljo razdele kmetom.

V tistih letih je Möderndorfer napisal knjizico Boj Meziških rudarjev za napredek in svobodo (1926), ki jo je tedanja oblast zaplenila. Zaradi svojega

levičarskega političnega delovanja je moral celo za nekaj let zapustiti državno službo. Šele leta 1920 ga je tedanji prosvetni inspektor dr. France Kotnik spet nastavljal kot učitelja v Sentjur pod Kumom. Iz opazovanja težkega kmečkega življenja v tej revni hribovski vasi se mu je porodila marksistična analiza strukture dolenskega kmeta v knjigi Slovenska vas na Dolenjskem (1938). Sodeloval je tudi z levičarskim učiteljskim pokretom in napisal isteg leta knjigo Sodobna šola. Med drugo svetovno vojno je živel najprej v Ljubljani, kmalu pa je odšel v partizane. Po osvoboditvi je živel v Celju, najprej kot šolski nadzornik, nato pa se je kot upokojenec ves posvetil svojemu najljubšemu delu, zbiranju narodopisnega gradiva.

Kakor mnogim drugim Korošcem je bila namreč tudi Möderndorferju prav ljudska kultura najbolj pri srcu. Ves čas svojega življenja je zbiral narodno blago, zlasti koroško. Večkrat je izdal pred vojno in po vojni knjige s koroškimi ljudskimi pripovedkami. Včasih jih je kot šolnik priredil za otroke, izdal pa jih je tudi v zaokroženih zbirkah s komentarjem, na primer leta 1946. S pomočjo učiteljev, ki jih je za ta namen poiskal po vsej Sloveniji, je nabral obsežno zbirko narodopisnega gradiva in ga ob pritegnitvi dotodanjih objav nameraval izdati v petih knjigah, od katerih pa sta izšli samo dve pod naslovom Verovanja, uvere in običaji Slovencev (1946, 1948). Najbolj ga je zanimala ljudska medicina. Ze kot mlad učitelj je izdal pri mariborskem Zgodovinskem društvu skupno s Pavlom Koširjem Koroško ljudsko medicino (1925), v zadnjih letih pa je svoje podrobno poznanje tega gradiva strnil v obširnem delu Slovenska ljudska medicina, katerega rokopis je odkupila Slovenska akademija znanosti v Ljubljani.

Njegova delavnost, njegova borbenost za pravice delovnega ljudstva in njegova zakoreninjenost v ljudski kulturi so vredne priznanja in posnemanja mlajših rodov. Slava njegovemu spominu!

življenje na naši vasi

Pomenek s podeželskim aktivistom za njegov jubilej

V toplih dneh jo radi mahnamo v Log, da se zlekemo na planinskih tratah, ali se pa zatečemo v senco gozdov. Ker je v Sloveniji preko 30 naselij s tem lepim imenom, moramo povedati, da gre za Log nad Pilštanjem na pobočju Bohorja. Tu stanuje Jakob Leskošek, povsod nazvan na kratko »Jaka«. V nedeljavno popoldne sem se znašel pred njegovim domom. V majhni leseni hiši s sobo in kuhinjo stanuje 5 oseb. Sam se je mudil pred hišo in prebiral časopis.

»Kako kaj, Jaka?«
 »Kar dobro jo rinemo. Domov sem prišel šele pred eno uro. Saj veš, da sem sko'no vedno na terenu. Oblazim vse kraje vzdolž Bistrice, zanese me pa tudi počez tja do Virštanja. Opravih včasih do 20 km, za navzhek še kilometre do doma. Rad prihajam na naše domačije, saj si imamo povedati dosti tega, oni meni, jaz njim.«

»Povej mi, katera izmed tvojih funkcij ti najbolj ugaja?«
 »Vse so mi pri srcu, za vse se brigam po svojih močeh, ker jih nisem prevzel zaradi funkcij, temveč da opravičim zaupanje ljudi. Kot sekretar osnovne organizacije ZK sem moral pred leti krepko prijeti za vesla. Z družbenimi prilikami me seznanijo sproti na sejah občinskega komiteja in jih prenašam doma na člane.«

V SZDL je čez poletje manj razgibanosti, ker nudijo poljska dela ljudem zelo malo prostega časa. Bil bi slab predsednik, če se ne bi trudil za porast članstva, kar mi je uspelo po splošni Pilštanski v Lesičnem. Tudi s pobiranjem članarine smo na dobrem. Seveda je glavna naloga v izobraževanju članstva. Sedaj se pripravljamo, da bi v zimski sezoni s predavanji izpopolnili politično vzgojo članstva na

vasi. Zaupali so mi tudi organizacijo Zveze borcev. Tu je še vedno v ospredju skrb za otroke padlih borcev in pri tem delu nismo bili zadnji.

Predsedujem domačemu Rdečemu križu in zasluga odbora je, da smo med najboljšimi v občini.

Pri krajevnem šolskem odboru so me zadolžili za akcijo nabiranja materiala in pridobivanja prostovoljne delovne sile. Akcija kar dobro napreduje. — Ze nekaj let sem član nadzornega odbora Kmetijske zadruge Lesično.

Življenje v našem gorskem naselju je veselo. Moški so zaposleni pri gozdni upravi in tudi ženske imajo sezonsko delo pri pogozdovanju. Zasluzka je dovolj in tudi prodaja zlahka vse. Danes verjeti ne morem, da smo nekdanj bospetili v Celje s šmarnicami, da bi prišli do denarja. Kar se obdelave tiče, smo zavrgli nesmiselno govorjenje, da v Logu zraste, kar zraste. Raslo bo tisto, kar se je že pri dosežanih poskusih najbolje obneslo. Elektrifikacija bi si želeli. Bili smo med prvimi pri gradnji daljnovoda, zato pričakujemo, da bomo zagledali v občinskem proračunu in mo' da tudi pri gozdni upravi postavko za razsvetljavo Loga. Za prostovoljno delo nam ne bo manjkalo pridnih rok.

Pri obisku naših vasi mi je najbolj ugajala prizadevnost mladih gospodarjev v Ješovcu, Marofu in Zgornjem Lesičnem, ki izkoristijo vsako priliko, da se posvetijo gradnji vaških cest, spsobnih za kamione. Nekateri so odstopili tudi dele njiv, da bi vodila cesta po položnem terenu. Njihova vnema daje pobudo tudi drugim krajem.

Uvedba še enega avtobusa v Celje se je izkazala za zelo potrebno, da smo sedaj z mestom dobro povezani, razen tega vozi tudi avtobus iz Kozjega v Brestanico dvakrat dnevno.

Jaka ni povedal, da je moral prve zime po osvoboditvi poležavati v nezakurjeni sobi v Pilštanju, ker mu ni kazalo ponoči v visokem snegu na dom, in še v temi spet nazaj na avtobus, kamor je bil poklican po dvakrat na teden. In koliko prtljaje je vlekkel tja in nazaj na prošnjo in za potrebe naših ljudi. Računano po teži, bi dobili za ves čas kar lepe tone.

Jaka je zabredel v kočljivo leto starosti. Ko se bo namreč leto spet zasukalo, bo Jaka prvič stisnil Abrahamu roko. Da bi se pozneje še večkrat rokoval z njim, je želja vseh njegovih prijateljev in znancev.

XY

Lepote naših krajev

Ze spotoma v Logarsko dolino očarajo potnika mnoge naravne lepote in posebnosti. Med nje sodi tudi ogromna oddvojena skala z imenom IGLA.

OGLAS V ČASOPISU je najboljša reklama

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Servisni pralnici v Malgajevi ulici — odlično oceno

Servisna pralnica stanovanjske skupnosti v Malgajevi ulici v Celju je bila med prvimi, ki je že v lanskem oktobru prebila led in začela redno poslovati. Tako ima ta pralni servis najdaljše in najbogatejše izkušnje in so nam zato tamkajšnje gospodinje, hišni svet in stalna perica vedeli mnogo povedati o koristnosti te pridobitve.

V to pralnico prinašajo gospodinje perilo iz vseh koncev mesta. Stroj za 6 kg suhega perila (stal je 395.000 din) se je v enoletni preizkušnji odlično obnesel. Pere snežnobelo in gospodinje so se že prepričale, da niti najmanj ne kvarja perila. Zato se je promet v tej pralnici zadnje mesece tako povečal, da stroj teče od jutra do pozne noči in opere 50, 60 — pa tudi več kilogramov perila na dan. V zadnjem času so dobili še ožemalnik, ki osuši perilo 70 do 80 odstotno (manjše kose lahko gospodinja takoj zlika, večje pa še izpostavi soncu za nekaj minut). Poleg pralnice so te dni uredili tudi likalnico, ki bo v kratkem začela poslovati.

Glede cen za pranje lahko povemo, da so ene najbolj reklamiranih cen v republikli. Če gospodinja sama opravipla s strojem, plača za kg opranega perila 25 din, če pa pere perica, pa 30 din. Samo z velikim prometom krije pralnica vse režijske stroške in kot izgleda, bo dragocen stroj amortiziran že v treh letih.

Do nedavnega so si naše gospodinje sesale za prah, loščilce in sokovnike izposojevale pri Stanovanjski upravi, ki je opravljal tovrstno servisno službo. Toda gospodinjam je bilo od rok in se niso dovolj posluževale teh gospodinjskih pripomočkov. Zato pa so se letos na občini odločili, da bodo vse te pripomočke dali servisnim pralnicam. Za uporabo sesalca bo gospodinja plačala 10 din od ure, za loščilce 20 din od ure, za sokovnik pa 50 din od dneva. Torej spet cene, ki bodo pristopne vsaki gospodinji.

Realizacija polletnega plana industrijske proizvodnje

V VSEJ INDUSTRIJI CELJSKEGA OKRAJA JE BIL POLLETNI PLAN NAPRAM LETNEMU DOSEŽEN S 46,4 %. ZGLEDA, DA BO LETNI PLAN IZPOLNEN 100 ODSOTNO, VENDAR BO TREBA V DRUGEM POLLETJU PRECEJ POPRIJETI.

Te dni je Svet za industrijo in obrt Okrajnega ljudskega odbora Celje podrobno razpravljalo o realizaciji plana industrijske proizvodnje za I. polletje letošnjega leta. Iz podatkov, ki so jih dala na razpolago industrijska podjetja, je bilo razvidno, da je industrija celjskega okraja v pogledu proizvodnje v I. polletju v glavnem izpolnila pričakovanja. Kljub dejstvu, da je letošnji okrajni plan industrijske proizvodnje za 9,5 % višji od lanskega, polletni dosežek — 46,4 % — daje upanje, da bo celjski okraj tudi letos v celoti izpolnil svojo gospodarsko obveznost v industrijski proizvodnji. Izkušnje kažejo, da industrijska proizvodnja navadno občutno naraste šele v II. polovici leta, ko trg zahteva večjih naporov industrije. Tako bodo po vsej verjetnosti tista podjetja, ki polletnega plana iz kakoršnihkoli razlogov niso dosegla, v II. polletju zamujeno nadoknadila — če ne bodo letnega plana celo prekoračila.

Pri realizaciji plana industrijske proizvodnje so se v I. polletju najbolj izkazale papirna industrija (54,8 %), usnjarska (51,3 %), barvna metalurgija (51,5 %) in lesna industrija (50,4 %). Za temi pa tudi ostale panoge niso dosti zaostajale.

Glede zalog je Svet za industrijo in obrt ugotovil, da so pri večini panog — razen pri premagu in tekstilu — zaloge letos manjše. Zaskrbljujoče je predvsem stanje v naših rudnikih, saj je letošnje leto prvo po vojni, da imamo na razpolago izredno velike zaloge premoga. Lansko leto je bilo konec I. polletja v vseh 4 rudnikih celjskega okraja (Zabukovca, Laško, Pečovnik in Velenje) zalog za 48 milijonov, 175.000 din — od tega je imel samno velenjski rudnik zalog za 40, 788.000 din. — Letos pa

je bilo ob koncu I. polletja v vseh štirih rudnikih premagovih zalog za 111 milijonov, 490.000 din — od tega je imelo samo Velenje 104.836.000 din.

Rudnik lignita Velenje se je pogajal z zamejstvom (z Avstrijo in Italijo) za izvoz premagovega prahu. V zvezi s tem je rudnik planiral izvoz v precejšnji vrednosti, vendar v I. polletju plan sploh ni bil realiziran, ker se niso mogli zrediti za dobo let.

Pri tekstilni industriji pa je bil cilj dosežen, saj je bil izvoz prepovedan samo zato, da bi domači potrošniki imeli večjo izbiro. Seveda pa zaradi prepovedi izvoza občutno trpijo nekatera tekstilna podjetja. Tekstilna tovarna Šempeter na primer ima danes na zalogi približno 85.000 metrov enovrstnega blaga, ki je bilo namenjeno za izvoz in ga danes ne more plasirati. Prav tako je bilo tudi v Tekstilni tovarni Prebold izdelanega dosti blaga za izvoz in videti je, da se tudi ta tovarna ni znala dovolj hitro preorientirati za domači trg in ji velike zaloge ležijo v skladiščih.

Sicer pa je izvoz v I. pol. let. leta napram letnemu planu takole potekal: v črni metalurgiji je bil izvršen plan z 88,2 %, v barvni metalurgiji 92,7 %, pri nekovinah 65,7 %, v kovinski industriji 50,2 %, v kemični 12,9 % v lesni 46,7 %, v tekstilni 3,7 %, v usnjarski 22,6 %, v trgovini 22,2 %, (tu ni še zajet izvoz hmelja, ki pride vpoštev šele v II. polletju), v gozdarstvu 46,5 % in v kmetijstvu 81,3 %.

Pri podrobnih razčlenitvi realizacije izvoza in uvoza so člani Sveta razpravljali tudi o težkočah, ki so bile povezane z izvozom, odnosno uvozom. Značilne so bile predvsem neradne dobave surovin iz vzhodnih držav ter težave pri izvozu v Zahodno Evropo in dežele Bliznjega in Srednjega vzhoda.

Priprave za jesensko setev v konjiški občini

Kmetijske zadruge v konjiški občini so že pričele s prvimi pripravami za jesensko setev. Prav zdaj je v teku akcija za sklepanje pogodb za setev italijanske pšenice. Po predvidenem načrtu bi morali te pšenice posejati v občini preko 200 ha, vendar so dosežaj sklenjene pogodbe za dobro četrtino teh površin. Največ bi morali italijanske pšenice posejati v okolici Slov. Konjic in Loč, nekoliko manj pa v

Zrečah ter v Vitanju. Na nedavnem posvetovanju upravnikov zrudug je bilo slišati, da bo določeni plan težko doseči; čeravno bodo zadruge prejele za te površine potrebna umetna gnojila. Za sodelovanje med kmeti in zadruge pri setvi te pšenice obstajajo tri različne variante, kar bo seveda potrebno vnesti v pogodbo. Vsak pridelovalec pa bo lahko sklenil pogodbo le za tisto, ki bo za njega najbolj ugodna.

BREZ DIREKTORJA NE DAJEMO NIKAKIH PODATKOV

Na občinskem komiteju ZK v Zalcu so nas opozorili, da Tovarna pohištva na Polzeli praznuje te dni 10-letnico svojega obstoja in da bi bilo prav, če bi o tem kolektivnu vsaj ob tem jubileju tudi v našem časopisu spregovorili kakšno besedo.

Na to podjetje sem bila na istem forumu opozorjena že lansko leto. Tako sem že lansko leto po razgovoru na žalski občini obiskala to podjetje. Ker direktorja Breznika ni bilo doma, sem skušala podatke o proizvodnih in drugih nalogah dobiti kar v pisarni. Ne spominjam se več, ali sem govorila z računovodjem, komercialnim ali obratovodjem — vem samo to, da mi je sogovornik že pri mojih uvodnih željah presekal besedo, se sicer vljudno opravičil in jasno povedal, da brez direktorja ne morem dobiti nikakih podatkov. Nekaj dni pozneje sem ponovno obiskala to podjetje. To pot sem naletela na neko tovarišico — direktor je bil spet službeno odsoten — in zvedela isto: brez direktorja ne smemo dajati nikakih podatkov. Tretjič sem podjetje obiskala nekaj tednov pozneje — in ker direktorja spet nisem našla doma, sem prosila, da so poklicali predsednika delavskega sveta. Tudi ta se je takoj pri mojih uvodnih besedah opravičil, da mi ne more postreči s kakršnimi koli podatki, ker pač direktorja ni doma in ne bi rad on nosil odgovornosti, če ne bi bilo kaj prav.

Take izjave tako »zdrisirane« kolektiva so se mi, kajpak, začele zdeti sumljive. Nisem hotela več siliti z vprašanji o proizvodnih nalogah podjetja, misleč da bi mi o teh le vedel največ povedati direktor sam — pač pa sem od zastopnika delavskega sveta hotela izvedeti vsaj nekaj o delu delavskega sveta in o odnosih v podjetju. Seveda je bilo brezuspešno vsako prigovarjanje in sem se tudi s tretjega obiska v tem podjetju vrnila s prazno beležnico.

Nedavno ponovno opozorilo in rahel očitek občine, češ, zakaj nikoli ne pišemo o tem podjetju — poleg pa se pripomba, da se podjetje zadovoljivo razvija — me je te dni četrtič napotilo v to podjetje. Topot me je spremljala še kolegica od republiškega dnevnika. Malo po 13. uri sva potrkali na vrata pisarne. Končno vendar — sem si oddahnila — ko so v pisarni vedeli povedati, da je topot direktor doma. Tovarišica naju je peljala v njegovo sobo in prej ko ga je šla iskat v obrat, je še vprašala, kdo ga išče. Takoj mi je prišlo na misel, da sva s tovarišico zagrešili napako, ko sva dejali »novinarji«.

Tovarišice kar dolgo ni bilo nazaj. Čez čas se je vrnila — sama in povedala, da direktorja ni v obratu, da je šel na žago in da ga ta dan verjetno ne bo nazaj. Skušali sva pač verjeti tej izjavi in ker je hip nato stopil v sobo obratovodja, sva se hoteli pač z njim pogovoriti. Ko je izvedel za namen najinega prihoda, se je tudi ta odmaknil s pripombo, da ne daje podatkov brez direktorja. Povedali sva, da sva bili malo pred tem v Tovarni nogavic, kjer je bil direktor prav tako odsoten, pa sva vendar od sekretarja, zastopnika sindikata in delavskega sveta izvedeli vse, kar sva potrebovali. Da, kaj si v Tovarni pohištva na Polzeli brez direktorja res noben član kolektiva ne upa ničesar ziniti! Kaj delavskega upravljanje, vaš delavski svet res ne predstavlja ničesar?! Prosili sva, naj nama pokličejo predsednika DS, pa se je obratovodja nasmehnil »čudnim pojmom« o delavskem samoupravljanju in naju »poučil«, nekako v temle smislu »Je že res, da imata DS in UO svoje kompetence, toda — saj veste — da je direktor le vse.«

Torej se je tudi ta četrti moj obisk v tej tovarni izjalovil. Z ozirom na desetletni jubilej tega podjetja pa smo vendarle hoteli pisati nekaj o tem podjetju in sva s kolegico sklenili, da obiščemo direktorja na stanovanju. Ker sva predvidevali, da bo morda po kosilu nekoliko počival, sva šli k njemu šele po 4. uri. Žena je pri vratih odgovorila, da je direktor doma — in ga je šla poklicat. Vljudno sva se mu takoj pri vratih opravičili, naj ne zameri, da ga motiva izven uradnih ur, toda ker ga v pisarni ni mogoče dobiti — poleg tega bodo ta teden praznovali 10-letnico obstoja podjetja, sva se pač poslužili obiska na domu.

S skrajno nevljudnim, kratkim in skopim stavkom »Popoldne ne uradujem« naju je »tovariš« direktor odslovil in zaprl vrata. Jasn je, da pri takem predstavniku 72-članskega kolektiva nisva imeli več kaj iskati, čeprav bi radi o tem kolektivnu napisali nekaj besed.

Zal mi je, »tovariš« direktor, da sem namesto o uspehih in težavah vašega kolektiva morala za ta vaš 10-letni jubilej napisati gornje besede. Upam pa, da bodo pristopni ljudje pomagali odpreti vrata v ta kolektiv, pomagati preplašenim ljudem tudi odpreti usta, da si bodo upali odkritorsko spregovoriti o odnosih, ki vladajo v podjetju. In upam, da bomo končno že vendarle lahko napisali nekaj več o tem podjetju, ne da bi morali za podatke prositi samo »tovariša« direktorja. -vs-

ČISTO KOT NEKOČ

MITING V SENCI ZELENIH KROŠENJ

Ne verjamem da bi bilo kaj bolj toplega, pristranskega in iskrenega od srečanja partizanov, ljudi, ki so družno preživeli vse kar živ človek sploh lahko doživi: Skupno sovraštvo do sovražnika, globoko ljubezen do svobode, tovarištvo, skovano v krvi in trpljenju, veselje v trenutkih zmag, skrb ob nosilnih ranjenih soborcih, žalost ob njihovih grobovih. Dolgi pohodi, noči brez sna, stoteri juriši, lakota, boleznj pa spet pesem ob mitingih. Predvsem pa boj za biti ali ne biti, boj za življenje in smrt, boj, katerega izid je bil lahko le zmagata ali pa konec življenja...

Ob takih srečanjih se porazgubijo vsi predsodki, vse navidezne ovire, ki naj bi ločile ljudi zaradi različnih položajev v sedanosti.

Tako je bilo tudi v nedeljo v Mozirju. Po končani slovesnosti so se borci in aktivisti zgrnili v gručo. Stiskali so si roke, toda skupinice so se spet hitro razhajale in nekaj korakov dalje so se spet zbirali. Objemanje, poljubovanje, krepko stiskanje rok. Nekateri se niso videli od

dneva, ko jih je sovražnik med srditim bojem razdvojil, drugi so spet zadnjikrat korakali eden ob drugem, ko so zapuščali osvobodjeno Koroško. Nekdo se je vrnil v tovarno, drugi je ostal v vojski, tretji je nadaljeval solanje, četrti se je vrnil k plugu.

Ko so sedli k mizam iz surovih desk in ko so jim razdelili v porcijah nekam preveč papiriran partizanski gulaž, je bilo spet vse tako kot nekoč. Naslovi predsednik, doktor, inženir, sekretar in podobno so izginiti. Ostala so samo partizanska imena. Pač. Ostale so tudi partizanske funkcije. Komisar Džidži, komandant Ris, komandant Simon itd.

Pogovarjali so se. O čem? O čem drugem vendar, če ne o skupnih doživljajih, o juriših, napadih, pohodih... Včasih se jim je zmrčilo čelo. Takrat je tekla beseda o onih, ki so obležali na bojiščih. Nekdanji partizan, ki orje polja in trdo dela, je bil vesel, ko je videl ob sebi pomembnega voditelja. Funkcionar pa se je veselil, da so ljudje okoli njega še vedno taki, kot so bili v velikih dneh borbe. Zavedni, pošteni, svobodoljubni in junaški. Tu ni bilo tajnikov, ki bi zastirali pot med enim in drugim, ni bilo vratarjev, ki radovedno vprašujejo koga želiš, zakaj in kako dolgo. Pa tudi nadlegovalcev ni bilo, ki bi iskali izjemne pravice, ni bilo prošenj, moledovanj. Ne. Ljudje, ki so premagali tolikšne težave, razumejo, da so težave tudi

danes neizogibne, toda partizani jih znajo premagovati čisto drugače.

Sem in tja sta po dva nekdanja borca tičala skupaj nerazdružno. Kdo ve kakšno doživetje ju je tako močno zblížalo. Morda je eden izmed njih drugega izvlekel ranjenega iz boja? Morda ga je z bombami rešil iz sovražnikovega obroča? Vsekakor nekaj velikega je moralo biti.

Dr. Cunder, zdravnik v »Šlandrovic« je tudi tokrat opravljal podobno nalogo. Ves čas se ga je držal partizan s kamniške strani, kateremu je ob priliki kar z britvico za britje na sredi ceste izrezal kroglo iz »ame. Operater in pacient sta si zdaj naščrjavljala, saj takrat ne enemu in ne drugemu ni bilo prijetno.

Pri drugi mizi je prvoborec Ludvik pripovedoval o doživljajih ob pohodu prvega štajerskega bataljona na Bizeljsko. Tam nekje sta dva komandirja razpravljala o nekem napadu, ki bi bil še boljši, če bi...

Najbolj prisrčen pa je bil prizor, ko so se bivši aktivisti in Šlandrovci zbrali za spominsko slikanje. Zgrnili so se okoli predsednika Marinka in ostalih visokih voditeljev. Komisar Džidži je v imenu vseh zagotovil, da se bodo bivši borci vedno odzvali klicu domovine. Partizani so terjali, da spregovori tudi tov. Marinko. Le-ta pa se je v šali izgovarjal, da je prišel le kot »soprog« Mice Šlandrove, toda potem je le v toplih besedah priporočal borce, da vzgobjo mladino v partizanskem patriotičnem duhu... Potem je zadonela partizanska pesem, ki je še dolgo odmevala pod zelenim obokom košatih dreves...

PISMO UREDNIŠTVU

Vrnili so me v življenje

Kdaj in kako se je začelo, prav za prav sam ne vem. Dejstvo je, da sem v pijači začel iskati razvedrila in utehe. Ko me je pred leti doletela nesreča, sem postal invalid in se še bolj vdajal pijači. Mislim, da mi lahko samo alkohol prinaša pogum in voljo do življenja. Kakšna zmota! Res je, dokler sem bil pod vplivom alkohola, sem pozabil na vse težave, počutil sem se močnega, pametnega — in zato, kadar sem le imel denar, sem zašel v gostilno. To je bilo le kratko in lažno razvedrilo. Po tej omami pa je prišlo iztreenjenje in s tem še hujše razočaranje, skoro obup. Tresoč se in ves slab sem se sramoval iti med ljudi, ker nisem vedel, kaj sem v vinjenem stanju delal in govoril. Zgubljen ugled, prazen žep, grozna osamljenost.

Skromna invalidnina mi ni zadoščala za preživljanje, zato sem iskal zaposlitve. Kot alkoholika me nikdo ni maral sprejeti. Iskreni prijatelji so obžalovali mojo sposobnost in me svarili pred alkoholom. Tega sem se tudi sam zavedal, toda moči in volje nisem imel, da bi se odpovedal alkoholu.

Nekega dne sem prejel od Okrajnega zavoda za rehabilitacijo invalidov poziv, če se hočem zaposliti. Popadalo me je neizrečeno veselje ob misli, da vendar nekdo misli name in mi želi dobro. Dobil sem voljo in pogum za borbo s samim seboj. Kmalu nato sem dobil vabilo, naj se zglašim v zavodu. Nadvse lepo so me sprejeli. Po iskrenem razgovoru mi je srce začelo prekipeti od veselja. Po drugem obisku v zavodu sem dobil napotke, da pridem do zaposlitve. Videl sem iskreno prizadevanje teh ljudi za že skoraj izgubljenega človeka. Sprejel sem njihove nasvete in priporočila. Podal sem se v bolnišnico in se podvrgel protialkoholni kuri, ki ni bila prav nič težka. Pozdravil sem si še druge bolne in se vrnil prerojen. Do zaposlitve sem prejel od zavoda tudi denarno pomoč. Končno pa sem dobil svoji delazmožnosti primerno zaposlitev.

Iz srca sem hvaležen Okrajnemu zavodu za rehabilitacijo invalidov, ki mi je omogočil človeka dostojno življenje in me vrnil med delovne ljudi.

Krajšek Avgust, Celje

KRATKE VESTI IZ SLOVENSkih KONJIC

V konjiški občini so že začeli pripravljati jesenske pridelke, ki so srednje obrodili. Pridelke krompirja bo še kar dober, čeprav ga je močno napadel kolodski hrošč. Sadje je dobro obrodilo v okoljskih predelih, kvalitata pa ni posebno dobra in za izvoz ne bo prišla v poštev.

Z novim šolskim letom sta bili v Konjicah ustanovljeni 2 osemletki, ki imata ločene prostore. Učitelji nekaterih strokovnih predmetov bodo morali počevati na obeh šolah.

Na pobočju Konjiške gore — posebno v okolici Tolstega vrha — se že dalj časa zadržuje številnejša družina divjih prašičev. Lovci jih doslej kljub prizadevanju še niso mogli izslediti. Kmetje v tej okolici so močno oškodovani, saj so jim »nepovabljeni gostje« omlatili in pohrustali lep del pridelka.

Te dni je bil v Konjicah postavljen iniciativni odbor za ustanovitev stanovanske skupnosti, ki bo zajemala sam kraj z bližnjo okolico. Na občini predvidevajo, da bi lahko ta stanovanska skupnost kasneje prevzela tudi nekatera uslužnostna podjetja. Pozneje bodo stanovanske skupnosti ustanovili tudi v ostalih večjih krajih občine.

DPD »Svoboda« Celje — moški zbor vabi vse ljubitelje petja, da se prijavijo k zboru do 1. oktobra t. l. Za novince bo organizirana posebna pevška šola. Prijave sprejema tajnik društva, tovariš Černigoj Rudi, trgovina »Proleter« v Stanetovi ulici.

Odbor

POSEBEN VLAK IZ VELENJA ZA ZALEC

V nedeljo dne 14. 9. 1958 bo vozil poseben vlak Velenje—Zalec. Odhod iz Velenja ob 6.15. Ustavil se bo na vseh postajah. Povratek iz Zaleca bo ob 18. uri (6. uri) zvečer.

TOVARNA TEHTNIC CELJE

razpisuje delovo mesto

administratorke v sekretariatu podjetja

Pogoj: popolno obvladanje administracije s strojepisjem, zaželeno je tudi znanje stenografije.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe je treba oddati oziroma poslati na upravo podjetja do 20. septembra 1958.

Tovarna tehtnic Celje

Živilski trg v tem tednu

je bil prilično dobro založen. Stojnice so predvsem polne najrazličnejšega sadja — od jabolk, hrušk, sliv do lepih jesenskih breskev in sladkega grozdja. Toda potrošniki se čudimo, da niso cene še nižje, ko slišimo, da je sadja povsod na preteg in da ga okolica ponuja celo izpod 10 din za kilogram. Tako ni prav nič vabljiva cena jesenskim hruškam po 50 ali celo 60 din za kilogram. Grozdju cena tudi kar prepočasna pada, če upoštevamo, da je sezona tu in da je trgatev pred vratmi.

Zasebni prodajalci radi navijajo cene lepemu belemu krompirju, petični potrošniki pa jih v nejevoljo drugih še podpirajo in jim odštejejo 25 dinarjev za kilogram. Za 7 do 8 din razlike pri kilogramu njihov krompir gotovo ni boljši od krompirja, ki ga prodaja socialistični sektor.

Znatno so cene poskočile v zadnjih dneh tudi perutnini, saj ponujajo prodajalke nič kaj težke piščance kar po 400 din.

V tem tednu je bil precejšen naval potrošnikov tudi pri ribih stojnici. Ljubitelji rib so kar radi odšteli 240 din za kilogram dobrih morskih rib. Zgleda, da »ribja kupčija« v Celju gre in bi kazalo prodajalca vsaj trikrat tedensko povabiti na celjski trg.

Cene živilom v tem tednu so bile naslednje:

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)
Krompir 16—18 (18—20); čebula 50—78 (75—80); česen 160—180 (160); fižol vis. str. 40 (40—50); fižol niz. str. — (50—40); solata 35—45 (50—80); cvetača 40 (60—70); špinacija — (80—100); buče jed. 15 (10—20); peteršilj 50 (60—100); zelena — (60—100); korenček 30—40 (50—60); kolera — (50—40); pesa 25—40 (20—40); kumare 12 do 55 (25—100); paradiznik 10—20 (10—35); paprika 35—40 (20—40); zelje gl. 20—25 (20—25); kis — (50—40); gobe sveže — (20—30); sive suhe 250 (—); orašidi 400 (—); orehi lušč. 800 (—); mleko — (56); maslo — (500); sliive suhe smetana — (240); kokoši — (450); piščanci — (300); zajci — (250—350); ribe — (240); jajca 17 (17—18); oves — (40); koruza — (50); pšenica — (45—50); ječmen — (40—45); bruske 22—25 (30—40); jabolka 20—25 (20—30); limone 250 (—); grozdje 50—90 (40—80); breskve 80 (50—70); redkev — (40); malinovec 1 50 (—); paradiz. meza pol kg 125 (—); lubenice 16 (—); ohrovt 30 (30—40); jabolčni 25 (—); por — (70); malinane 50 (50—60); feferoni 80 (100); hren — (100); kislje zelje — (50).

kronika nesreč

Kvalificirani elektromonter Jože Zagorčnik je v Podlogu delal na daljnovodu. Prišel je v stik z visoko napetostjo, kar je povzročilo njegovo takojšnjo smrt.

Franc Jošt iz Kampil pri Storah je pri nalaganju krme padel z voza. Poškodovan si je tilnik.

Kolesar je na Teharski cesti povozil 11-letga Branka Galufa in mu poškodoval obe nogi. Pri delu je padel in si zlomil nogo Anton Čestnik iz Stopnika pri Vranskem.

Marija Marn iz Ponorja pri Taboru je pri vožnji z motorjem padla in si poškodovala glavo.

J. K. iz Stenice pri Vitanju je pil lizol. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Pri padcu z voza si je zlomil hrbtnico Jože Volavšek iz Kozja.

Anton Rajgl iz Kozja je padel pri vožnji z motorjem. Dobil je težje poškodbe na nogi.

Pri padcu z voza si je zlomila tilnik Rozalija Samec iz Arelina pri Vojniku.

Pri padcu si je zlomil ključnico Jože Skalič iz Marija Reke pri Preboldu.

Ivan Frajštajner iz Pletovarja pri Dramljah je padel s hruške in si zlomil nogo.

Delavcu Stevu Sešiču je pri delu v Cinkarni padlo na nogo železo in mu jo poškodovalo.

Pri padcu z lestve si je zlomil rebra Alojz Gorjup iz Celja.

Pri regulaciji Savinje se je zvrnil avto. Delavec Stjepan Lovrenčič si je pri tem pretresel možgane.

Na Vranskem so se stekli fantje. Anton Novak iz Motnika je bil v pretepu z nožem zaboden v prsa.

Na Gomčičem so pri igri otroci plezali po drevesu. 13-letni Anton Pražnik je padel z drevesa. Zlomil si je ključnico in pretresel možgane.

Pri padcu si je zlomil nogo Maks Črešnar iz Razgorja pri Vojniku.

Niko Kastelic iz Kozja je padel z voza. Poškodovan si je glavo. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

Anton Košiča z Vranskega je padel s kolesom in si pretresel možgane.

gibanje prebivalstva

V času od 30. avgusta do 6. septembra 1958 je bilo rojenih 32 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se:

Miroslav Herzog, zidar in Stanislava Mazzoni, strugarka, oba iz Celja; Erih Cegljar, uslužbenec iz Sp. Zreč in Viljemina Oblak, učiteljica iz Nove Dobreve; Janez Rojin, strojni ključavničar in Marija Hudina, delavka, oba iz Celja; Ivan-Anton Logar, vozovni preglednik in Bogdana Heferle, učiteljica, oba iz Senožet; Lazar Ružič, gradbeni delovodja iz Radezunde in Marija Samec, gospodinja iz Celja; Goršek Ciril, inž. metalurgije iz Stor in Vlasta Stanec, absolvent prava iz Ljubljane.

Umrli:

Ana Lang, uslužbenka iz Celja, stara 46 let; Angela Ahtik, gospodinja iz Galicije, stara 55 let; Katarina Fišer, upokojenka iz Celja, stara 90 let.

Turizem že, toda ne za vsako ceno

SREČANJE MED DOPUSTOM

Letos je zopet naneslo, da sem si mogel po nekaj letih ogledati turistično dogajanje ob našem Jadranu. Bilo je lepo, a vendar tudi poučno. Zakaj tudi poučno, naj povedo naslednja tri doživljaja:

Oskrbnik in čuvaj campinga v Punt — med Novim in Senjem — je 70-letni »Čika«. Marsikaj je že doživel, o čemer nam je prav rad in na originalen način pripovedoval. Kljub svojim letom pa opravlja svojo službo v campingu nadvse vestno. Enako vesten je tudi pri pobirjanju predpisanih pristojbin za campiranje. In tu se mu je primerilo, da je neko jutro opazil, da neka štiričlanska družina pospravlja svoje šotore, jih nalaga v atomobil, 3 člani so že sedeli v avtu, a tedaj pride naš Čika in zahteva 100 din od noči po odrasli osebi. Gostje pa niso bili pri volji plačati zahtevanega zneska in so ga hoteli odpraviti s stotakom. Še četrti član je sedel v avto, naš Čika pa je porinil roko v avto tako, da se vrata niso dala zapreti. Šofer je kljub temu pognal in vozil v krogu, misleč, da bo oskrbnik odnehal. Slučajno je bil Nemeec. Sele na intervencijo ostalih gostov — med njimi tudi Nemeec in Avstrijec — je ustavil in plačal. Njegovi sonarodnjaki so ga sicer temeljito ozmerjali, toda močno poškodovano roko našega Čike pa je le moral zdraviti jugoslovanski zdravnik... — Moje mnenje o tem dogodku pa je, da le ni vse »nobel«, kar pride na dopust z avtomobilom, ki ima inozemsko registrsko številko!

Med dopustom imaš časa na pretek, pa sem z znancom odšel na ogled campinga v Selcah. Ogledala sva si ga, navdušiti pa se le nisva mogla, vsaj za ta camping ne. Med tem zvedavim ogledovanjem naju je ogovoril nek tujec in povabil pod svojo streho. Na srečo je bil Nemeec. Na srečo pravim zato, ker oba — znanec in jaz — ne obvladava kaj prida drugih tujih jezikov. Toda kmalu sva bila te »sreče« sita, ko je po krajšem razgovoru zastavil vprašanje, če nismo imeli za časa okupacije boljši življenjski standard, kot ga imamo danes!!

Da, nacizem še živi, v tem človeku prav gotovo. Tega mnenja sem tudi brez tega, da nam je sam povedal, da se je vojskoval v Italiji, a po videzu in letih, ki mu jih prisojam, je moral spadati med Hitlerjevo »avantgardo«.

Vsi, kolikor nas je bilo v domu, pa smo imeli priloško spoznati še tretjega tujca — zopet Nemca. Povedal je, da je na svoji kopi okusil pridobitve nacizma in se, ko smo mu povedali o doživljajih, ki sem jih zgoraj opisal, grozno razburil. Hotel je celo, naj gremo z njim na postajo LM v Selce, češ da bo on, kot Nemeec, zahteval, da se onemu iz campinga tako odreče nadaljnje gostoljubje v Jugoslaviji. Ob neki priliki pa je izjavil, da je sicer Nemeec, toda če pomisli na vse zločine, ki so jih Nemci storili nad našim narodom, se sramuje svoje narodnosti! — Večkrat je bil z nami v družbi in vsi smo ga cenili. Sam pa sem prišel do prepričanja, da je niso vsi enaki.

šport • šport • šport • šport • šport

Trije novi državni rekordi v Celju

Pretekli petek so na meddržavnem atletskem mitingu v Celju bili doseženi odlični rezultati, med njimi trije novi jugoslovanski rekordi. Lorgjer Stanko je končno premagal mejo 14,80 sekund in je s časom 15,8 na visokih ovirah postavil rezultat svetovne vrednosti, ki ga postavlja na 5.-7. mesto na svetu in 2.-3.

mesto v Evropi! Sikovčeva je popravila rekord FLRJ na 109 m na 12,00. Slamnikova pa v teku na 400 m na 1:56,4. Od boljših izidov moramo omeniti še odličnega Brodnika v metu kopja s 63,25. Vučerja na 400 m s 50,4 in Vaziča na 800 m 1:52,7.

Priznanje celjskim udeležencem evropskega prvenstva

Svet za telesno vzgojo OLO Celje je preteklo soboto priredil na okraju sprejem celjskim udeležencem zadnjega evropskega atletskega prvenstva. Sprejema so se udeležili predstavniki ljudske oblasti in političnih organizacij celjskega okraja tov. Jerman Riko, Simonič Franc, Pelko Florjan, Sotler Stane, Cvenk Miran, predsednik Okrajne športne zveze tov. Stojković Janez, atletska trenerja tov. Gradišnik Fedor in Hanc Matija. Predsednik Sveta za telesno vzgojo OLO Celje tov. Jug Karel je avdoma festinal atletom k uspešnim nastopom na evropskem prvenstvu, ki so bili rezultati njihove marljivosti, predanosti in ljubezni do zdravega športa, prav tako pa tudi dobrih pogojev, v katerih so se pripravljali za to prvenstvo. Priznanje gre vsakemu tudi njihovima trenerjema in celotnemu kolektivu AD Kladivarja, ki na amaterski osnovi razvija visoko raven atletskega športa v celjskem okraju. Naša družba si le želi, da bi s tako uspešnim delom nadaljevali tudi v bodoče, saj je mesto atletike po zadnjem kongresu LMJ visoko ocenjeno in bi se naj z njo kot eno najbolj zdravih panog telesne vadbe aktivno ukvarjal vsak mladi človek v Jugoslaviji. Od tod vsakogar izpira tudi dolžnost AD Kladivarja in z njim vseh vrhunskih atletov, da bi tudi v okviru celjskega okraja s propagandnimi nastopi na podeželju približali to dejavnost kar najširšemu krogu delavske in kmečke mladine, ki se v društvih Partizana navdušuje za atletiko. Nato je predsednik Sveta za telesno vzgojo podelil atletom Lorgjerju, Brodniku, Vaziču, Lesku, Sikovčevi in trenerjema praktična darila. V imenu povabljenec se je tov. Lorgjer Stanko zahvalil za izkazano pozornost in med drugim dejal: »Kjer koli nastopamo in smo za svoje uspehe deležni priznanj smo več kot zadovoljni. Današnje priznanje, ki prihaja od oblasti in ljudi, kjer smo zrasli in kjer živimo, nam je še bolj dragoceno, ker nas prepričuje, da čutite z nami in s tem ustvarjate še tesnejše kontakti z nami športniki. Ta vez nam daje veliko moralno oporo in vzpodbudo pri našem

delu. Zato izrekam v imenu nas vseh iskreno zahvalo naši ljudski oblasti in političnim organizacijam, ki nam po svojih močeh pomagajo z ustvarjanjem pogojev k naši rasti. Obljubljam vam, da bomo tudi v bodoče s svojimi športnimi storitvami dvigali ugled Celja in celjskega okraja, kjer koli bomo nastopali! V ducarnem razgovoru so nato atleti pripovedovali svoje vtise z zadnjih mednarodnih nastopov predslavnikom oblasti in družbenega življenja, ki so se živo zanimali za odnose in stike naših športnikov z ostalimi športniki Evrope.

PRED BALKANSKIMI IGRAMI

Prihodno nedeljo bodo v Sofiji letošnje Balkanske igre. V reprezentanci Jugoslavije bodo nastopali naslednji celjani: Lorgjer Stanko, Lesek Roman, Brodnik Jože, Koprinar Jože, Cajhen Stanko, Vazič Simo, Sikovec Olga in Slamnik Anačka. Udeležbo na teh igrah je zaradi izpitov odpovedal Kolnik Mirko. Kar 8 članov državne reprezentance iz našega mesta predstavlja lepo afirmacijo!

Iz Partizana:

Veličasten telovadni nastop v Šempetru

Partizansko društvo v Šempetru je v nedeljo praznovalo svoj praznik — 30-letnico obstoja telovadnega društva, 20-letnico obstoja telovadnega doma in razvijte društvenega prapora. Priveditve so bile v okviru velikih proslav ob 90-letnici slovenskega tabora v Zalcu. V Šempetru so pripravili tudi zgodovinsko razstavo o delovanju telovadnih društev. Savijske doline, ki je pripravljena z vso skrbjo in nam kaže pestro dejavnost telesne kulture na tem terenu v zadnjih 50-tih letih.

Sam telovadni nastop je izvenel kot velika manifestacija telesne kulture. Preko 2000 gledalcev je naravnost uživalo ob kvalitetnem programu, ki je obsegal 15 izbranih telovadnih točk. Vsebina programa je bila pestrina, in je ponazarjala vse oblike telesne vadbe, ki se danes goji v Partizanu. No brez dvoma je nekoliko preveč smela trditve, da smo videli prav vse oblike in sredstva telesne vadbe, ki je bogatejša kot je bilo moč prikazati v predgornem programu. Domačini so se potrudili, prav tako tudi sosedna društva s svojimi pripadniki. Pripomniti moramo, da se je marsikje pokazala neskladnost pri izvajanju telovadnih sestav, kar pa je deloma opravičljivo, če pomislimo, da je priveditelj imel le kratak čas na razpolago za vadbo. Z vrhunskimi vajami na konju, bradlji in na drugo so osvojili vse ljubitelje orodne telovadbe izbrani telovadci Slovenije z državnim prvakom Cerarjem na čelu. Med njimi smo uživali tudi ob lepih storitvah Celjana Srota, ki se v zadnjem času uvršča v jugoslovansko telovadno elito. Tudi izbrana vrsta vrhunskih telovadec je pritegnila pozornost vseh gledalcev z vajami na tleh in dvovišinski bradlji. Gledalci so se ogreli tudi pri prikazu atletike, kjer so vrhunski celjski atleti Kladivarja nastopili v družbi z zastopniki z partizanskih društev. — Nedeljski praznik v Šempetru je pomenil za domače društvo tudi lepo delovno zmago, saj so izročili svojemu namenu lepo urejeno telovadišče z igrišči za odbojko, košarko, mali roketmet in vsemi atletskimi napravami. Tu si bo mladina lahko nabirala svežih sil in zdravja, obenem pa naša prijetno razvedrilo in zabavo v raznih panogah telesne vadbe. — Nedeljsko slavlje je otvoril tajnik Partizana Šempeter tov. Zemljic, nakar je predsednik Obč. LO Zalec tov. Ran-

NOGOMET

Ob prvih točkah...

Končno smo zopet prisostvovali prvenstvenim tekam po časi letnega počitka, ki je potreben vsem ljudem, pa tudi nogometašem! Sedaj bomo vsako nedeljo spremljali nastope naših nogometašev, se veselili njihovih uspehov, pa tudi z njimi vred preživljali grenke trenutke, ki so neločljivi sestavni del takšnih tekmovalj!

Tako smo že v nedeljo nekoliko razočarani odhajali z Glazije, kjer je Kladivar na domačih tleh odnesel Grafičarju le pol izkupička — 2:2! Dragocena točka je šla v izgubo... Prednost domačega terena in gledalcev ni bila povsem izkoriščena! Gostje so presrečni zapustili Celje. Domačinom pa ni šlo. Ves drugi polčas je bil Kladivar v očitni premoči, igra se je odvijala predvsem na polovici gostov in kljub temu celjani niso znali izrabiti te premoči z goli, ki odločajo zmago! Napad je bil mehak, brez prave udarne sile. Tokrat pa je spalaval tudi obramba, saj je dopustila dve takšni začetniški napaki, iz katerih so gostje dosegli dva polna zadetka in s tem dragoceno točko. Res je sicer, da so celjani imeli tudi precejšnjo metro smole, saj so pri zaključnih strelah kar trikrat zadeli prečke, kljub temu pa moramo dati priznanje gostom za njihovo požrtvovalno igro in borbenost, ki jim je zasluzena prinesla dragoceno točko. Za Kladivarja sta bila uspešna Kokotec in Sega.

V tekmovalju I. razreda CNP so bili doseženi naslednji izidi: ZSD Celje : Bratstvo (Rogatec) 2:2, Partizan (Slov. Konjice) : Proleterec 1:1, Rudar (Hrastnik) : Rudar (Velenje) 2:2, Partizan Šoštanj : Kovinar 4:0, Svoboda (Kisovec) : Olimp 0:1 in Bratstvo (Hr.) : Brežice 8:1.

V Celju smo gledali na Skalni kleti prav začetniški nogomet. Niti eno niti drugo moštvo ni zadovoljilo gledalcev. Videz je bil pač ta, da se obe moštvi nista prav nič pripravljali za jesensko tekmovalje. Vprašamo se — ali so le tekmovalja vsebina športa ali gre pri tej dejavnosti za nekaj več. Vse kaže, da nekatera društva gledajo le v tekmovalju zač-

tek in konec svojega dela, solidna športna vadba pa jim je deveta vas... Vse priznanje velja po I. kolu začetnikom iz Slov. Konjice, ki so odzveli Proletercu dragoceno točko in nogometašem iz Guberja, ki so se vrnili iz Kisovca s celim izkupičkom. Vse kaže, da bo Olimpi letos posegel po boljšem mestu v tej ligi, saj smo se o njegovi pripravljenosti lahko prepričali v prijateljskem srečanju s Kladivarjem, kjer so podlegli le z 2:3.

KOSARKA

Težki porazi

V nadaljevanju slovenskega prvenstva zastopniki in zastopnice iz Celja zopet ne obetajo nič dobrega. Poglejmo si kar rezultate — muški: Rudar — Celje 78:25 (33:17), Branik — Celje 86:48 (52:20) in ženske: Rudar — Celje 40:17 (19:9) in Jesenice — Celje 112:26!!! Ali je potreben še kakšen komentar? Brez strokovne in sistematične vadbe ne bo šlo, pa tudi brez širše osnove in izbire igralcev. Za tekmo ni dovolj le 5 igralcev, čeprav jih le toliko trenutno nastopa, potrebnih je najmanj 10 ljudi!

Prvenstvena tekma Slovenske lige bo v soboto 15. 9. 1958
KK ODRED : KK CELJE
na igrišču ZSD Celje — Skalna klet
Ob 16.45 članice
KK ODRED : KK CELJE
Ob 17.45 člani
KK ODRED : KK CELJE

HOKEJ NA TRAVI

IDK CELJE : SENOVO 2:0 (2:0)
Vendarle zmaga na domačih tleh po lepi igri v prvem polčasu, kjer je Nikolčič z dvema zgodnjema zapečatil usodo gostov. Sodnik Černe je precej odkođoval Celjane za izdatnejšo zmago.

CELJE ZMAGOVALEC MEDMESTNEGA TROBOJA

Ob hudem dežju in na poplavljenih atletskih napravah je reprezentanca Celja v sredo popoldne premagala v atletski Ljubljani in Graz. Stanje točk: Celje 169, Ljubljana 149,5 in Graz 150,5 točk.

Mestna telovadnica obnovljena

V ponedeljek pričetek redne telovadbe.

Po dvomesečnih delih je končno obnovljena telovadnica pri II. osemletki, ki je dejansko tudi največja in najlepša telovadnica v okraju. V telovadnici so obnovili parketna tla, na novo postavili stensko leseno oblogo, uredili so garderobo in še kaj.

TVD Partizan Celje-mesto prične z redno telovadbo v ponedeljek, 15. sept. Po uroku, ki ga je sprejel upravni odbor, so v ponedeljek ob 18.30 na vrsti pionirke, uro kasneje pa mladinke. V torek ob 18 telovadajo pionirji, ob 19.30 pa mladinci. V sredo bo ob 18 orodna telovadba, ob 20 pa imajo telovadbo članice.

Ob četrtkih so ob 18 spet na vrsti pionirke, uro kasneje mladinke in končno člani. V petek telovadajo pionirji in mladinci enako kot ob torkih. Pionirji bodo lahko telovadili tudi ob nedeljah dopoldne. Za vse ure so določeni vodniki-prednjaki.

SMRT NAJVEČJEGA PEŠCA NA SVETU

Anglež James Hocking, nekajdan največji ljubitelj peščenja na svetu, je nedavno umrl v starosti 101 leta. Kot mladenič se je preselil v Amriko. Ker je bil zelo vnet in strasten pešec, je dobil nadimek »gospod peta in prstič«. Ko mu je bilo 67 let, je peš prehodil pot od New Yorka do San Francisca in nazaj, kar pomeni, da je dvakrat prehodil ves ameriški kontinent. To njegovo »potovanje« je trajalo 270 dni.

objave in oglasi • objave in oglasi

RAZPIS

Komisija za razpis delovnih mest pri Splošni bolnišnici Celje, razpisuje na temelju čl. 7, 33 in 36 ZJU delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA

Kandidati z ustreznim šolsko in strokovno izobrazbo naj dostavijo svoje prošnje na Ravnateljstvo bolnišnice do 30. 9. 1958.

RAZPIS DELOVNIH MEST

Razpisna komisija pri Okrajnem higijenskem zavodu Celje razpisuje naslednja delovna mesta:

1. zdravnik za higieno dela;
 2. medicinska sestra za referat za zaščito matere in otroka;
 3. laboranta za bakteriološki laboratorij;
- Pogoji pod:
1. zdravnik specialist ali specializant iz higijene dela;
- 2. medicinska sestra z višjo ali srednjo šolo za med. sestre in z opravljenim strokovnim izpitom;
- 3. zdravstveni tehnik z opravljenim strokovnim izpitom.
- Prijave predložiti do 27. septembra 1958.

UPRAVNI ODBOR ZDRAVSTVENE POSTAJE BISTRICA OB SOTLI

razpisuje naslednja delovna mesta:
1. dentist z dentistično šolo;
1. honorarni knjigovodja z ekonomsko šolo;
1. patronažna sestra s redno med. šolo;
1. zobno instrumentarko;
1. snazilka.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Stanovanja niso zagotovljena.

PRODAJA TRAKTORJA

Kmetijska zadruga Skofja vas prodaja dobro ohranjen traktor »Steyr 30 Ks z naslednjimi priključki: priklopa »TAM« 5 t z novimi gumami v dobrem stanju, enobrazdni plug s priključki globokoga oranja in kosilnico. Cene ugodne, prednost ima zadružni sektor. Interesenti naj se javijo do 29. septembra na imenovano zadrugo pisмено ali osebno.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR »FR. PRESEREN« sprejema nove pevce. Starši lahko prijavijo v ta zbor otroke od 9—14 let, in to iz vseh šol. Avdicija bo od 15.—29. septembra. — Prijave sprejema tajništvo II. gimnazije, Vodnikova do 17. septembra. Zbor bo vodil pevovodja Jurče Vreže.

ČEBELARSKA DRUŽINA CELJE

vabi vse čebelarje na strokovno predavanje, ki bo v nedeljo, 14. septembra ob 14. uri pri družinskem čebelnjaku v Zagradu.

Odbor

radio 202m

- Nedelja, 14. septembra
12.00 Pogovor z državljanji
12.10 Zabavna glasba, vmes objave
12.15 Zeleli ste — poslušajte!
- Ponedeljek, 15. septembra
17.00 Celjska kronika
17.20 Sportni tednik
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
- Torek, 16. septembra
17.00 Celjska kronika
17.10 »Gor čez izar« — spored narodnih pesmi
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
- Sreda, 17. septembra
17.00 Celjska kronika
17.10 A. Dvofaki Slovanski ples št. 1 in 2
17.20 Ob 50-letnici septembrskih dogodkov
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
- Četrtek, 18. septembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Poje ženski pevski zbor »Svobode« Store, p. v. Borisa Ferlina in »Savinjčani«, p. v. Marjana Kozmusa
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
- Petek, 19. septembra
17.00 Celjska kronika
17.15 Domače viže
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
- Sobota, 20. septembra
17.00 Celjska kronika
17.10 Za prijeten konec tedna
17.30 Zeleli ste — poslušajte!
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Komisija za sklepanje delov. razmerij podjetja »Pohišvo« Celje, Kersnikova 21,

razpisuje mesto

PISARNIŠKE MOČI ZA OBRAČUNAVANJE MEZD Z ZNAJNEM STROJEPISJA

Začetniki izključeni. Ponudbe dostaviti ustmeno ali pisмено na gornji naslov. — Nastop takoj.

Kmetijsko gospodarstvo Arja vas Petrovč

sprejme takoj, ali po dogovoru v službo

finančnega knjigovodjo-(kinjo)

Pogoj: Ekonomska srednja šola ali nižja strokovna izobrazba z nekaj leti prakse v kmetijskem knjigovodstvu. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati do 25. t. m. na upravo posestva.

KOMPRESOR

za brizganje z nitrolaki ali polnjenje gum ugodno naprodaj.

»Pohišvo«, mizarско podjetje, Celje, Kersnikova 21.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTINI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-206 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETIRILETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRACAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

NEDELJSKI SPORTNI PROGRAM:

Sobota, 13. 9. ob 16.00 — prvenstvena nogometna tekma
SOBOTA : KLADIVAR

Nedelja, 14. 9.

na igrišču Olimpa ob 16.00
OLIMP : BRATSTVO (Hrastnik)

V Velenju ob 16.00
PARTIZAN RUDAR : KOVINAR

V Rogatec ob 16.00
BRATSTVO (Rogatec) : PARTIZAN (Slov. Konjice)

TRGOVSKO PODJETJE

»AVTOMOTOR« CELJE

razpisuje mesto fakturista. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

RAZPIS

Na podlagi 310. člena Zakona o javnih uslužbencih Ur. list LRS 53/57 razpisna komisija pri zdravstvenem domu Zalec razpisuje mesto

1 medicinske sestre

Nastop službe s 1. oktobrom 1958.
Kolkovane prošnje je poslati do 25. 9. 1958 na upravo doma.

Prazno ali opremljeno samsko sobo

za svojega uslužbenca rabi Gozdno gospodarstvo Celje, Ljubljanska 13.

Ponudbe poslati na naslov podjetja.

Gozdno gospodarstvo Celje razpisuje

dve štipendiji za šolanje v zadnjih letnikih Ekonomske srednje šole v Celju. Prošnje pošljite na naslov podjetja Celje, Ljubljanska 13 do 20. 9. 1958.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij TOVARNE ESENC IN ETERICNIH OLJ »ETOL« CELJE razpisuje naslednja delovna mesta:

ANALITIK

Pogoj: Inženir kemije.

IZDELAVA ORGANSKIH PRODUKTOV

Pogoj: Tehnik — absolvent srednje tehnične šole, kemijski oddelek.

KALKULANT

Pogoj: Absolvent ekonomske srednje šole z nekaj let prakse. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe po dogovoru. Pismente ponudbe na sekretariat tovarne »Etol« Celje, Ipavčeva ul. 18.

kino • kino • kino • kino

KINO UNION, CELJE
Od 14. do 15. 9., »Nedokončana melodija«, ameriški barvni, cinemascope
Od 16. do 19. 9., »Dobro morje«, jugoslovanski film

KINO METROPOL, CELJE
Od 10.—15. 9., »Klobuk gospoda Anatola«, poljski film
Od 16.—17. 9., »Smrt kolezarjev«, španski film
Od 18.—21. 9., »Noč v Benetkah«, avstrijski barvni film

LETNI KINO, CELJE
Od 11.—14. 9., »Vojna svetov«, ameriški barvni film
Od 15.—16. 9., »Nauk iz severa«, ameriški film

NOVA ARABSKA JUNAKINJA

Spet je javno mnenje rešilo življenje

Spomladi je pritisk javnega mnenja v svetu rešil pred giljotino mlado alžirsko borko Džamilo Buhired, pred kratkim pa je v jordanskem glavnem mestu Amanu prišla pred sodišče skupina mladih ljudi, med njimi 19-letna študentka Nadia Salti in njen 22-letni zaročenec Stepan Stepan. Dekle je Arabka, fant pa kot ste uganili Grk. Oba sta iz premožnejših družin, ki sta med izraelsko-egiptovski vojni prišli v Jordan. To je ravno tisto, česar poročevalci s procesa za zahodne liste ne morejo razumeti. Nista pripadala tistemu milijonu pobeglih Arabcev, ki živijo siromašno po taboriščih in vendar sta bila na strani arabskega progresivnega gibanja. Oba študenta v Beirutu sta pogosto prihajala v Jordan in nedavno so Nadio zajeli v trenutku, ko je nosila zavoj močnega eksploziva. Ob tej priliki so ujeli tudi njenega zaročenca Stepana in še nekaj mladeničev. Nadio so obtožili udeležbe pri treh gverilskih akcijah v Amanu, ko so v zrak zletela razna javna poslopja. Nadia, hči premožnega trgovca, se je zagovarjala, češ da ni vedela kaj nosi. Pred sodiščem

so ji očitali, da je pred preiskavo priznala svojo pripadnost organizaciji, ki je bila nevarna kralju Huseinu in njegovi protinaserjevi politiki. Nadia je odgovorila, da so ji priznanje izsilili, medtem ko so jo nago preteпали. Sodniki so ji nato predočevali, češ v kakšno družino jo je pripeljala ljubezen do terorista. Hoteli so jo prisiliti, da bi obžalovala svoje razmerje s Stephanom. Ona pa je sodnikom takole povedala: »Vidim, da ne razumete ljubezni. Če bi jo razumeli, bi vedeli tudi to, da se ljubezen osmih let ne more v trenutku iztrgati iz srca.«

Javno mnenje sosednjih držav je spravilo v zadrego sodnike v Amanu.

Kljub tožilčevi zahtevi po usmrtni so jo obsodili le na tri leta strogega zapora. Iz vseh arabskih dežel so prihajali protesti med sojenjem. Med temi tudi tale:

»Sodniki. Poznamo vas po imenih. Arabski nacionalizem zmaguje. Zapomnite si to.«

Nadia je bila torej rešena vesa, toda njen zaročenec Stepan in njegov prijatelj Ibrahim sta bila obešena. Po razglasitvi obsodbe je Nadjin oče Saba Salti izjavil: »To je zadnje kar bi od moje hčerke pričakoval.«

Ona pa mu je sporočila: »Na žalost premnogokrat starejši ljudje ne morejo razumeti in spoznati misli mladine.«

bodice · bodice · bodice

SMARSKO VINO.

»Pri Svetem Rok', kjer sladko vince raste, so gor'ce sem pa taj...« Tako opeva naša stara pesem prelepi šmarski kraj.

Imelo štirinajst gostiln je Šmarje — bilo je to nekoč in vse točile so domača vina, prirodna na vso moč.

A danes tam gostilna je le ena, a kapljica od kod? Dobavljati sme vino le podjetje gostinski mreži tod.

Je mar od trte ali je umetno? vprašuje domačin. Okoli Šmarja pa rodijo trte le pristne vrste vin.

BREZMESNO ŠMARJE

Preljubi mož, narédi mi veselje in jutri odpotuj službeno v Celje, govejega mesa mi kupi tam in ga domov prinesi kilogram! Saj veš, da čeden kraj je naše Šmarje, kjer marsikaj dobi se za denarje, le ne meso. Zaprta je mesnica že sedem tednov — žalostna resnica! Ker brez hladilnih je naprav bil, ne sme nič več prodajati mesa edina ta, ki Šmarje jo je imelo! Kako le zdaj bi brez mesa živelo! Zares je tam okrog dovolj živine, a Šmarčani požirajo le slino, zato jih v Slatino in Celje žene, da si tolažijo strasti mesene...

Pes in lučka

V teh poletnih dneh je bilo zares vroče in se ni čuditi temu psu, ki z zadovoljstvom liže podarjeno lučko. Verjetno ga je ohladila?

CITAJTE CELJSKI TEDNIK!

BENCIN IZ GILSONITA

V rudnikih ameriške države Utah kopljejo velike količine rude gilsonit, ki je neka vrsta trdega asfalta. Gilsonit je prirodna spojina ogljika in vodika, izgleda kot premog, vendar ne gori. Uporabljajo ga v glavnem v industriji barv in lakov ter za izdelavo plošč za pokrivanje poda. Pred kratkim pa je strokovnjakom uspelo, da iz gilsonita dobivajo tudi bencin. Rudo najprej meljejo, nato jo po sistemu cevi, ki so dolge 115 km, odvajajo do rafinerije, kjer se topi in iz raztopine izdvajajo bencin.

NOVI PROIZVOD IZ KROMPIRJA

Neka norveška tvrdka je začela proizvajati novi, zelo cenen proizvod iz krompirja, ki je dobil ime »potaris«. Po svojih zelo hranljivih vsebinah je »potaris« enak rižu, v skladiščih in domovih se pa ohrani zelo dolgo. Novi proizvod izdelujejo v obliki prahu in zdroba. Iz 60 ton svežega krompirja dobijo 10 ton »potarisa«.

Kot trdijo njegovi proizvajalci, bo »potaris« postal zelo priljubljena hrana. Zaradi nevtralnega okusa in ekonomičnosti ga lahko dodajajo vsem pecivom ter vsem jedilom od mesa in rib. Najvažnejše pa je, da bo zamenjal krompir v tistih krajih, kjer je krompir redkost in kjer ne obstajajo pogoji za njegovo čuvanje.

OD ČESA UMIRAJO ZDRAVNIKI?

Kljub temu, da so zdravniki zaradi prirode svojega poklica veliko bolj izpostavljeni možnostim raznih infekcij, dosežejo večjo starost kot njihovi pacienti. Sodeč po neki statistiki Sve-

točne zdravstvene organizacije v Ženevi, iz katere je vzet tudi gornji podatek, dve tretjini zdravnikov umre od motenj v krvnem obtoku. Mimogrede najpovemo, da od srčnih obolenj in obolenj krvnega obtoka umre v industrijskih deželah vsak tretji človek. Vsak šesti zdravnik pa umre zaradi rakastih obolenj.

PISMO OD SINA — 14 LET PO NJEGOVI SMRTI

Marija in Giuseppe Ferriongo iz italijanskega primorskega mesteca Vietri sul Mare sta izgubila pred 14 leti sina, ki je bil mornar. Izgubil je življenje ob priliki nekega brodoloma. Pred kratkim so v Mesinskem zalivu ribiči izvele iz morja steklenico, v kateri je bilo pismo nesrečnega mornarja, ki ga je napisal staršem. Ribiči so pismo poslali na priložen naslov in tako so starši dobili sinovo pismo, ki ga je napisal pred smrtjo, po štirinajstih letih.

Poleg pisma je bila v steklenici še poštna znamka in nekaj cigarete — darilo tistemu, ki bo našel njegovo poslednje sporočilo in ga poslal staršem.

TRIDESET TISOČ BESED ŠTIRI IN POL URE

Neka knjižničarka v Washingtonu je sestavila mehanične možgane, s pomočjo katerih se zelo pospeši prevajanje znanstvenih tekstov in ostalega strokovnega gradiva z ruskega na angleški jezik. Stroj za prevajanje dela po nekem specialnem kodeksnem sistemu, ki išče mehanično zvezo med ruskim in angleškim jezikom. Stroj lahko prevede 30 tisoč besed za štiri in pol ure, za kar bi izkušen prevajalec potreboval 7 dni.

Nočni delavci ne spijo davalj

Za nočno delo bi se morali javljati le tisti ljudje, ki so v stanju, da se podnevi dobro naspijo, svetujejo strokovnjaki nemške zdravstvene informativne službe. Pri proučevanju večjega števila nočnih delavcev so prišli do za-

ključka, da mnogi od njih po nočnem »sihtu« spijo povprečno komaj po štiri ure, in to tisti, ki živijo z družino. Tisti delavci, ki morajo sami skrbeti za hrano ali se hranijo v menzah, pa spijo še manj, povprečno dve do tri ure. Medtem ko se mladi ljudje — do 25 let starosti — še lahko navadijo na spremembo ritma dan-noč, starejši se na to težje navadijo in pri njih se po navadi pojavi čir v želodcu in druga želodčna obolenja. Razen tega pri starejših delavcih pride v kritičnih nočnih urah — med 22. in 2. uro do hitrega padca delovne sposobnosti in pozornosti, zaradi česar je število nezgod pri delu največje prav v tem času.

URAN IZ MORSKE VODE

Sovjetskim znanstvenikom se je posrečilo po dolgotrajnih poskusih najti način za pridobivanje čistega urana iz morske vode. Kot javlja sovjetska agencija Tass je bila ta iznajdba sovjetskih znanstvenikov z uspehom preizkušena v japonskih vodah in na Tihem oceanu. Ali bo ta znanstveni uspeh imel tudi praktično vrednost, doslej še ne vedo.

Ta vrli pomorščak je gojil posebno ljubezen do nedostojnih zgodbic; Charles jih je vse že poznal kot očenaš, a je vendar vedno znova poslušal gostobesednega kapitana.

»Ko sem prišel leta petega prvič na Bougainville, so babnice še nagecane skakala naokoli. Za pasom so imele nekakšno zelenjavo. — Toda, kakšne punčka, pravim vas, Charles, plašne pa niso bile čista nič, res da ne.«

Charles je kimal, z odprtimi usti poslušal kapitanove pravljice in nenehno vzklikal.

»Vrag vas vzemi! Tem ste pač dali vetra! — Polt, kakor da bi bila iz svile, je imela poglavarjeva hči, pravite? Čudovito!«

»Glorija« je vozila po vodah, kjer je srečevala le redke ladje. Zato je to pot mali parnik naletel na eno samo ladjo, nekak čuden motorni čoln, in še ta je bil očitno v stiski. Močno je bil nagnjen na bok in preko roba pogreznjen v vodo.

Nadja in njen zaročenec pred sodiščem. Casopisje, ki je o procesu poročalo, je lepo Nadjo imenovalo »arabsko devico Orleansko«.

1 PIRATI v tistemanskem morju CHARLES ANSON

Kakšnih sedem sto morskimi milijardi severovzhodno od Tasmanije ležita oba Flyntova otoka. Okoli leta 1920 se je na enem izmed njiju naselil Anglež David Wright in kupil od avstralske vlade koncesijo za lov na bisere. Obrt je sijajno uspevala in ni minilo deset let pa je bil podjetni pustolovec eden najbogatejših ljudi med Novo Zelandijo in zapadno obalo Avstralije. Živel je kakor mali kralj sredi svojih kanakov, ki si jih je bil najel za delavce. Zgradil si je razkošno hišo in postavil delavska naselja. Avstralska vlada mu je bila sicer naklonjena, a mu je ostro gledala na prste, ker je prišel do Melbourne glas, da so bili njegovi delavci pogosto s silo prepeljani na otok.

Njegovo potomstvo — poročil se je bil z južnomorsko otočanko — je bilo precej številno in ni, kakor je bilo videti, podedovalo od svojega očeta prav nič njegove podjetnosti in delavnosti. Dolgčasili so se in zapravljali denar, ki ga niso zaslužili. Igriča se za tenis, golf in polo so stala ogromne vsote. Na njih so smeli igrati še nekateri ljudje, ki so po skrbnem preudarku postali člani kluba. To sta bila oba Backerja: zdravnik s svojo ženo in nekateri višji uslužbenci očetovega podjetja.

Klubska hiša je celo v Melbourne vzbujala zavist družabne elite; postavil jo je najboljši sydneyški gradbenik. Po večini se wrightovska mladina sploh ni ujemala z odličnimi prostori: bila je domala vedno brez oblek, kar je mogoče opravičiti s tropsko vročino. Vendar se je našlo nekaj ljudi, ki so se pritrjajali zgražali; tako na primer zdravnikova soproga: »Ce sprejemajo goste v kopalnih oblekah, tega jim niti ne zamerim. Da pa nosijo takšne kopalne obleke, je kratkomoško škandal!«

Doktor Adam Backer je ob teh besedah običajno pomežikal in ni hotel premagati smeha, če se je spomnil neznatnih svilenih krpic, ki so jih wrightovske gospodične imenovala kopalke. Kadar pa so se zares kopalji v laguni, zavarovani z ogromno mrežo zoper morske pse, so oblekle prave kopalke.

Pogosto so se vozili v Hobart ali Melbourne, vabili k sebi mladino boljših družin in se postavljali z bogastvom svojega očeta. Večinoma pa so se na smrt dolgočasili.

Ob vsem razkošju, ki so ga uganjali njegovi otroci, je bil stari Wright na moč skop. Noben potapljač ali delavec ni pri njem zaslužil več od najnižje postavne mezde.

»Gloria«, majhen tovorni parnik, ki ga je bil Wright kupil za smešno nizko ceno od nekega bankrotiranega brodarja, je skrbela za zvezo med otokoma in avstralsko celino. Tovorila je za Melbourne kože morskimi psom in bisere, vračala pa se je s konzervami, govedom, viskijem in različnimi potrebščinami za Wrighte. David Wright je vzdrževal tudi trgovino za delavce, da bi tako v zameno za ničevorno šaro in slabe cigare zopet dobil v svojo posest večji del mezd.

Med drugo svetovno vojno je bila vožnja po morju nevarna in ob koncu leta 1944 je »Glorija« temeljito zdelala neka ja-

ponska podmornica. Ladja se je tedaj komaj privlekla do rta Wilson in tam obtičala v sipinah. Kapitan Rogers, ki je bil že od leta 1930 v službi pri Wrightu, se je tedaj — bil je nesmrtni pijanec — strašno opil, bodisi od veselja, ker je odnesel zdravo kožo, bodisi od žalosti, ker je bila njegova »Glorija« tako razbita, da bi je, kakor je zartjeval, niti sam ne mogel spoznati.

Po vojni so »Glorijo« temeljito popravili in kapitan Rogers si takrat teden dni ni opomogel od veselja nad malone novo ladjo. Popil je bojda nezasišane količine viskija, da bi zalil dan, ko se je »Glorija« vnovič rodila.

Kadar je poslal Wright bisere v Melbourne, je skrival čas odhoda »Glorije« v strogi tajnosti. Niti sam Rogers ni vedel, kdaj bo sprejel dragoceni tovor. Najčesteje je v poslednjem trenutku prispejal na krov posebni Wrightov nameščenec, vzel pri kapitanu ključ od blagajne in zaklenil vanjo majhen kovček.

Mr. Rogers je bil — kakor smo že rekli — nepopravljiv pijanec. Če je kljub temu obdržal poveljstvo na »Gloriji«, je to imelo svoje vzroke. Kapitana Rogersa Mr. Wright ni hotel odpustiti zato, ker se je bal, da bi se v tem primeru docela zapil. Zgolj zavoljo tega bi si Mr. Wright nikakor ne bellil glave. Toda preden se kakšen kapitan potopi v viskiju in rumu, splete svojo mrežo, kakor se temu pravi. Rogers je vedel za marsikatero sumljivo zgodbo še izpred svetovne vojne. Tisto o kanakih, ki niso vselej prostovoljno prihajali na otok (kar je bilo sicer v skladu z običajno rabo ljudi Wrightove vrste, nikakor pa ne z avstralskimi zakoni), je bila vse-kakor kočljiva točka v njunih odnosih. Ze pred vojno se je bil neki komislar osebno pripeljal na otok, vendar se noben kanak ni pritožil. Poleg tega je bil kapitan Rogers le belec, ne kanak, in je — kljub italijanskemu poreklu — dokaj dobro govoril angleško.

Ko se nekega jasnega poletnega popoldneva leta 1946 zaškripala sidrna dvigala na »Gloriji«, se je ob njenem boku ustavil motorni čoln z Mr. Charlesom, nameščencem, ki je običajno spremljal bisere v Melbourne. Charles je bil orjaški dedec, močan kot konj. Kapitan Rogers si je od veselja mel roke, ko je Charles spretno splezal na palubo. Kapitan je čutil do orjaškega stražnika neko posebno nagnjenje, podobno nežni bratovski ljubezni. Mr. Charles je namreč imel nenavadno lastnost. Dolge ure je zmogel poslušati kapitanove pustolovske zgodbe, ne da bi enkrat samkrat zazelal.

Ko je Charles prejel ključ in izginil v podpalubje, se je Rogers povzpela na poveljniški most. Plovne vode Flyntovih otokov je poznal kot svoj žep, naj je že bil pijan ali ne. Po dvajsetih minutah je prevzel krmilo prvi častnik in Mr. Rogers se je podal v obednico, da zalije osušeno grlo. Tam je že sedel M. Charles in potlej sta oba srkala vsak iz svojega kozarca.

Rogers je bil v obraz rdeč kakor puran; brado so mu krasile goste osivele ščetine. Njegov nos se je bil od čezmernega popivanja obarval vijolično, oči pa so bile meglene in brezizrazne.